

ΕΤΕΠ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

4 - 1998 · Αρ. 99
ISSN 0251-0677

BANQUE EUROPEENNE D'INVESTISSEMENT
BANCA EUROPEA PER GLI INVESTIMENTI
EUROPESE INVESTERINGSBANK
BANCO EUROPEO DE INVESTIMENTO
EUROOPAN INVESTINTIPANKKI
EUROPEISKA INVESTERINGSBANKEN

Πρωτοβουλία της ΕΤΕπ υπέρ της ανάπτυξης και της απασχόλησης: Ενδιάμεσος απολογισμός

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Άμστερνταμ (16 και 17 Ιουνίου 1997), στο Ψήφισμα που εξέδωσε για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση, ανέθεσε στην ΕΤΕπ νέα καθήκοντα για τη στήριξη της οικονομικής δραστηριότητας. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΤΕπ δημιούργησε το «Ειδικό Πρόγραμμα Δράσης του Άμστερνταμ» (ΕΠΔΑ), το οποίο εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της στις 21 Ιουλίου και από το Συμβούλιο των Διοικητών της στις 20 Αυγούστου 1997.

Το πρόγραμμα αυτό, το οποίο καλύπτει μια τριετία (Σεπτέμβριος 1997-2000), έχει σκοπό να επιτρέψει στην Τράπεζα να χορηγήσει επιπρόσθετα δάνεια, μέχρι συνολικού ύψους 10 δισεκατ. Ecu, σε τομείς που χαρακτηρίζονται από υψηλή ένταση εργασίας ή δημιουργούν θέσεις απασχόλησης, και συγκεκριμένα σε καινοτόμους μικρομεσαίες επιχειρήσεις και στους τομείς της παιδείας, της υγείας, της

πολεοδομικής αναβάθμισης, του περιβάλλοντος και των διευρωπαϊκών δικτύων. Τα δάνεια αυτά προστίθενται στην παραδοσιακή χρηματοδοτική δραστηριότητα της Τράπεζας, που ανέρχεται σε 25 δισεκατ. Ecu περίπου ετησίως.

Τα δάνεια της ΕΤΕπ στο πλαίσιο του ΕΠΔΑ χορηγούνται σε στενή συνεργασία με τον ευρωπαϊκό τραπεζικό τομέα και αναμένεται ότι θα λειτουργήσουν ως μοχλός για την κινητοποίηση χρηματοδοτήσεων ύψους σχεδόν 20 δισεκατ. Ecu υπέρ του ιδιωτικού τομέα.

Ύστερα από ένα χρόνο εφαρμογής του ΕΠΔΑ, η ΕΤΕπ είναι σε θέση να προβεί σε ένα πρώτο απολογισμό της πρωτοβουλίας αυτής.

ΕΝΘΑΡΡΥΝΤΙΚΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ
ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ
ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Η ΕΤΕπ, για να εντείνει τη συμβολή της στην καταπολέμηση της ανεργίας, διεύρυνε το πεδίο των χρηματοδοτήσεών της στους τομείς της παιδείας και της υγείας, που πλήττονται πιο άμεσα από τους δημοσιονομικούς περιορισμούς στα διάφορα κράτη μέλη. Οι επενδύσεις στους τομείς αυτούς είναι σημαντικές για τη βελτίωση των κοινωνικών παροχών σε τοπικό επίπεδο, ενώ παράλληλα έχουν άμεσο θετικό αντίκτυπο στην απασχόληση.

Ένα χρόνο μετά την έναρξη των δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ στους

Περιεχόμενα

- Πρωτοβουλία της ΕΤΕπ υπέρ της ανάπτυξης και της απασχόλησης 1
Θετικό ξεκίνημα στους νέους τομείς δραστηριότητας - υγεία και παιδεία - για τους οποίους εγκρίθηκαν δάνεια, συνολικού ύψους 2,8 δισεκατ. Ecu, καθώς και 17 χρηματοδοτήσεις με επιχειρηματικά κεφάλαια, συνολικού ύψους 560 εκατομ. Ecu, με στόχο την ενίσχυση της κεφαλαιουχικής βάσης καινοτόμων μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
- Χρηματοδοτήσεις για τις ευρωπαϊκές μικρομεσαίες επιχειρήσεις 4
Μέσα σε μια πενταετία, σχεδόν 11 δισεκατ. Ecu διοχετεύθηκαν σε 48 000 ΜΜΕ μέσω των συνολικών δανείων της ΕΤΕπ.
- Σημαντική αύξηση των χορηγήσεων στις υπό ένταξη χώρες 5
Χάρη στον «Προενταξιακό Μηχανισμό», το συνολικό ποσό που διατίθεται στην περιοχή για την περίοδο 1997-1999, ανέρχεται σε 7 δισεκατ. Ecu.
- Χρηματοδοτήσεις της ΕΤΕπ για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας 7
Η αύξηση της έμφασης στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι ένας από τους στόχους της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τον οποίο η ΕΤΕπ υποστηρίζει με τη χορήγηση μακροπρόθεσμων δανείων για βιώσιμες επενδύσεις.
- Εισαγωγή του ευρώ 10
Τι αλλάζει για τα εκκρεμή δάνεια της ΕΤΕπ.
- Συνέδριο ΕΤΕπ: Η πρόκληση για την Ευρώπη - Επενδύσεις για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης 12
Το τέταρτο Συνέδριο ΕΤΕπ συγκέντρωσε 350 συνέδρους, που συζήτησαν το ρόλο των επενδύσεων στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.
- Τρεις νέες εκθέσεις αξιολόγησης σχετικά με την περιφερειακή ανάπτυξη 14
- Σύσκεψη ΕΤΕπ-ΟΟΣΑ με θέμα την αξιολόγηση των επενδύσεων στον τομέα της παιδείας 15
- Βραβείο ΕΤΕπ 1999 16

Το πρώην νοσοκομείο Mora, το οποίο μετατράπηκε σε τμήμα του Πανεπιστημίου του Καδίζ

τομείς αυτούς, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχει ήδη εγκρίνει χρηματοδοτήσεις ύψους 2,8 δισεκατ. Ecu για 21 επενδυτικά σχέδια ή προγράμματα, τα οποία αφορούν 14 κράτη μέλη και πραγματοποιούνται κατά το μεγαλύτερο μέρος σε περιοχές περιφερειακής ανάπτυξης, όπου, γενικά, οι ανάγκες επέκτασης και εκσυγχρονισμού της υποδομής για την παιδεία και την υγεία είναι πιο πιεστικές. Έως το τέλος Σεπτεμβρίου 1998 είχαν υπογραφεί χρηματοδοτικές συμβάσεις συνολικού ύψους 1,5 δισεκατ. Ecu.

Μεταξύ των σημαντικότερων επενδύσεων που χρηματοδοτήθηκαν στον τομέα της υγείας, περιλαμβάνονται ο εκσυγχρονισμός νοσοκομειακών υποδομών στα νέα Länder της ανατολικής Γερμανίας (Βερολίνο και Μεκλεμβούργο-Πρόσω Πομερανία), και η κατασκευή ενός νέου νοσοκομείου στη Θεσσαλονίκη καθώς και πανεπιστημιακών νοσοκομείων στην Ισπανία και την Ιταλία.

Στον τομέα της παιδείας οι επενδύσεις που χρηματοδοτήθηκαν αφορούσαν πανεπιστήμια και ιδρύματα ανώτερης εκπαίδευσης στην Ιρλανδία, Ισπανία και Πορτογαλία, και σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο υπερπόντιο διαμέρισμα Ρεϋνιόν και στη Σκωτία.

Συνολικά δάνεια, προοριζόμενα ειδικά για επενδύσεις μικρότερης κλίμακας στους δύο αυτούς τομείς, έχουν εγκριθεί ή ήδη υπογραφεί στη Γαλλία, το Βέλγιο, τις Κάτω Χώρες, τη Δανία, τη Φινλανδία, την Ελλάδα και τη Σουηδία. Τα δάνεια αυτά χρησιμοποιήθηκαν γενικά πολύ γρήγορα από τους ενδιαμέσους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, γεγονός που δείχνει το μέγεθος των χρηματοδοτικών αναγκών για τον εκσυγχρονισμό της υποδομής μικρής κλίμακας στους τομείς της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και των νοσοκομείων στις αποδέκτριες χώρες.

ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ, ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ

Στο πλαίσιο του ΕΠΔΑ η ΕΤΕπ αποβλέπει επίσης σε αύξηση των χορηγήσεων της υπέρ των διευρωπαϊκών δικτύων, της προστασίας του περιβάλλοντος και των έργων πολεοδομικής ανάπτυξης, τομείς στους οποίους οι χορηγήσεις της ανήλθαν ήδη σε περίπου 13 δισεκατ. Ecu ετησίως κατά μέσον όρο κατά την περίοδο 1995-1996.

Το 1997, το συνολικό ύψος των δανείων που εγκρίθηκαν για τους τομείς αυτούς

υπερέβη τα 15 δισεκατ. Ecu, σημειώνοντας αύξηση κατά περισσότερα από 2 δισεκατ. Ecu έναντι του μέσου όρου των δύο προηγούμενων ετών. Τα δάνεια που εγκρίθηκαν κατά τους τελευταίους 12 μήνες αφορούσαν νέα οδικά έργα στην Ισπανία, την Πορτογαλία και τη Γερμανία, σιδηροδρομικά έργα στη Φινλανδία και στην Πορτογαλία, και την επέκταση των αερολιμένων του Ελσίνκι, της Μαδέρας, της Μαδρίτης, της Νυρεμβέργης, της Βασιλείας-Mulhouse και της Κολωνίας-Βόννης. Τα δάνεια για διευρωπαϊκά δίκτυα προτεραιότητας αφορούσαν, ειδικότερα, τη ζεύξη του Έρεσουν μεταξύ Δανίας και Σουηδίας, το τρένο μεγάλης ταχύτητας ΡΒΚΑΛ στο Βέλγιο, τμήματα αυτοκινητοδρόμων στην Ελλάδα και σιδηροδρομικά έργα υποδομής στην Ιταλία και στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Σύμφωνα με το πνεύμα του ΕΠΔΑ – που είναι ο προσανατολισμός των χρηματοδοτήσεων προς τομείς ή επενδύσεις που πλήττονται από τον περιορισμό των επενδυτικών δαπανών του δημόσιου τομέα και που μπορούν να έχουν ταχύ θετικό αντίκτυπο στην απασχόληση – η ΕΤΕπ αύξησε επίσης τις χρηματοδοτήσεις της

Αερολιμένας Vantaa, Ελσίνκι

υπέρ έργων πολεοδομικής ανάπτυξης. Τα έργα για την ανάπτυξη υποβαθμισμένων συνοικιών ή τη δημιουργία κέντρων γραφείων και καταστημάτων στις πόλεις είναι επενδύσεις υψηλής έντασης εργασίας, ενώ παράλληλα τόνωνουν την οικονομική ζωή και ενισχύουν την κοινωνική συνοχή των πόλεων. Τα έργα αυτά, εκ των

οποίων ορισμένα πραγματοποιούνται από κοινοπραξίες μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, μπορούν να προσελκύουν τραπεζικές χρηματοδοτήσεις για επενδύσεις που στο παρελθόν χρηματοδοτούνταν αποκλειστικά από το δημόσιο προϋπολογισμό.

Μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου 1998, η Τράπεζα είχε εγκρίνει συνολικά τη χρηματοδότηση 18 έργων ή προγραμμάτων πολεοδομικής ανάπτυξης σε 8 χώρες, με συνολικό ποσό 3,4 δισεκατ. Ecu. Από το ποσό αυτό έχουν ήδη υπογραφεί χρηματοδοτικές συμβάσεις για 1,7 δισεκατ. Ecu. Οι πιο σημαντικές από αυτές αφορούν προγράμματα στο Μετζοτζιόρνο, στις Βαλεαρίδες, στο Βερολίνο, στο Ντίσελντορφ, στη Λειψία, στο Άμστερνταμ, στη Λισσαβώνα, στη Βαρκελώνη και στη Φλωρεντία.

Πολλά από τα προγράμματα αυτά, τα οποία αφορούν σύνολα έργων υποδομής (παραγωγή και διανομή νερού ή ενέργειας, οδικά έργα, δημόσιες μεταφορές, δημιουργία χώρων ζωής κ.λπ.), περιλαμβάνουν ένα σκέλος που αφορά τη δημιουργία νέων κατοικιών ή την αναβάθμιση εργατικών κατοικιών (Άμστερνταμ, Λισσαβώνα, Μετζοτζιόρνο), με σημαντικό αντίκτυπο στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και στην ποιότητα ζωής των κατοίκων.

Τέλος, στο πλαίσιο του ΕΠΔΑ εγκρίθηκαν χρηματοδοτήσεις συνολικού ύψους 1,3 δισεκατ. Ecu, για μια δεκάδα έργων στους παραδοσιακότερους τομείς της διαχείρισης των υδάτων και της επεξεργασίας αποβλήτων στη Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γερμανία, την Ισπανία, την Πορτογαλία και το Βέλγιο. Μεταξύ των δανείων που εγκρίθηκαν, περιλαμβάνονται συνολικά δάνεια, τα οποία προορίζονται ειδικότερα για τη χρηματοδότηση περιβαλλοντικών επενδύσεων μικρομεσαίων επιχειρήσεων (π.χ. στην περιοχή Seine-Normandie στη Γαλλία).

Το ΕΠΔΑ προσφέρει επιπλέον στην ΕΤΕπ τη δυνατότητα να αυξάνει, σε κατάλληλες περιπτώσεις, το ανώτατο όριο χρηματοδοτικής συμμετοχής της σε 75% για επενδυτικά σχέδια σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος ή με τα διευρωπαϊκά δίκτυα. Η Τράπεζα χρησιμοποίησε ήδη τη δυνατότητα αυτή για τέσσερα σχέδια στον τομέα του περιβάλλοντος – σταθμοί επεξεργασίας οικιακών αποβλήτων με ανάκτηση θερμότητας στη Κόμπλεντζ (Γερμανία), τη Σαρτρ (Γαλλία) και τη Μπρέσια (Ιταλία), και πρόγραμμα αναβάθμισης αστικών υποδομών στις Βαλεαρίδες – και για τρία έργα στον τομέα των διευρωπαϊκών δικτύων στην Πορτογαλία και στη Γερμανία.

Η «ΘΥΡΙΔΑ ΜΜΕ»: ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΑ ΜΕ ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Κατά την περίοδο 1988-1995 οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) με προσωπικό κάτω των 100 ατόμων δημιούργησαν στην Ευρώπη, κατά μέσον όρο, 260 000 περίπου νέες θέσεις απασχόλησης ετησίως, ενώ οι μεγάλες επιχειρήσεις καταργούσαν περίπου 220 000 θέσεις απασχόλησης ετησίως. Συνεπώς, οι νέες θέσεις απασχόλησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση δημιουργούνται κυρίως στις μικρές επιχειρήσεις που αναπτύσσονται ταχέως. Η ανάπτυξη των επιχειρήσεων αυτών εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη δυνατότητα εξεύρεσης ιδίων κεφαλαίων, πριν από την προσφυγή σε τραπεζικές χρηματοδοτήσεις. Ωστόσο, με εξαίρεση το Ηνωμένο Βασίλειο, η αγορά επιχειρηματικών κεφαλαίων βρίσκεται ακόμα σε νηπιακό στάδιο στην Ευρώπη. Για το λόγο αυτό, το πιο σημαντικό στοιχείο του προγράμματος ΕΠΔΑ είναι η διεύρυνση των δυνατοτήτων χρηματοδότησης των ΜΜΕ από την ΕΤΕπ, λαμβάνοντας υπόψη τα ειδικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις αυτές. Για να ανταποκριθεί στις ανάγκες της οικονομίας καθώς και στις δυνατότητες του τραπεζικού τομέα των διαφόρων κρατών μελών, η «Θυρίδα ΜΜΕ» του ΕΠΔΑ περιλαμβάνει ποικιλία χρηματοδοτικών μέσων, τα οποία εφαρμόζονται σε συνεργασία και συμπληρωματικά με τον τραπεζικό τομέα και με ειδικευμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Η «Θυρίδα» αφορά πράξεις που αποσκοπούν στην ανάπτυξη των μέσων παροχής επιχειρηματικών κεφαλαίων, με καταμερισμό των κινδύνων μεταξύ της ΕΤΕπ και των ιδρυμάτων με τα οποία συνεργάζεται. Η ποιότητα της συνεργασίας με έμπειρους ενδιάμεσους φορείς επέτρεψε να καθοριστούν και διεξαχθούν με ταχύτητα οι πρώτες πράξεις στον τομέα αυτό.

Η ΕΤΕπ, για να συμβάλλει στην ανάπτυξη των μέσων παροχής επιχειρηματικών κεφαλαίων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, δημιούργησε το Νοέμβριο 1997, από κοινού με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΑΕ) ⁽¹⁾, τον «Ευρωπαϊκό Μηχανισμό για τις Τεχνολογίες» (ΕΜΤ), ο οποίος αποτελεί την πρώτη υλοποίηση της «Θυρίδας ΜΜΕ». Ο ΕΜΤ είναι μηχανισμός χρηματοδότησης εταιριών κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών, και διαθέτει αρχικό

κεφάλαιο 200 εκατομ. Ecu προερχόμενο κατά 125 εκατομ. Ecu από την ΕΤΕπ και κατά 75 εκατομ. Ecu από το ΕΤΑΕ.

Ο ΕΜΤ, του οποίου τη διαχείριση έχει αναλάβει το ΕΤΑΕ, αποκτά, σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμμετοχές σε εταιρίες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών που είναι ειδικευμένες στην παροχή ιδίων κεφαλαίων σε καινοτόμους και αναπτυσσόμενες ΜΜΕ. Μέχρι στιγμής έχει αποκτήσει 10 συμμετοχές, συνολικού ύψους 40 εκατομ. Ecu, σε εταιρίες πέντε χωρών της ΕΕ. Χάρη στο πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών φορέων, οι συμμετοχές αυτές επιτρέπουν την κινητοποίηση περισσότερων από 520 εκατομ. Ecu υπό μορφή επιχειρηματικών κεφαλαίων υπέρ των ΜΜΕ.

Το ΕΤΑΕ διαχειρίζεται επίσης μέσα με στόχο την ανάπτυξη της παροχής επιχειρηματικών κεφαλαίων από πόρους του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που διατίθενται από την Επιτροπή βάσει πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το ΕΤΑΕ διαθέτει έτσι, έως το έτος 2000, συνολικό ποσό 350 εκατομ. Ecu για να στηρίξει την ανάπτυξη των φορέων παροχής επιχειρηματικών κεφαλαίων. Οι πόροι αυτοί επιτρέπουν στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων να συμμετέχει σε ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, που αφορούν την παροχή τόσο κεφαλαίων ανάπτυξης όσο και κεφαλαίων εκκίνησης. Επιπλέον, χάρη στη στενή επαφή του με την αγορά, το ΕΤΑΕ είναι σε θέση να προσελκύει ιδιωτικές πηγές επιχειρηματικών κεφαλαίων για την υποστήριξη επενδύσεων με υψηλό δυναμικό.

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΟΙΟΝΕΙ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΜΕ

Η ΕΤΕπ, αξιοποιώντας την εμπειρία της από τα παραδοσιακά συνολικά δάνειά της, πραγματοποιεί επί του παρόντος, σε συνεργασία με την τραπεζική κοινότητα, μια σειρά πράξεων με καταμερισμό των κινδύνων, οι οποίες αποσκοπούν στην ενίσχυση της κεφαλαιουχικής δομής των καινοτόμων ΜΜΕ. Προς το σκοπό αυτό προσφέρει πόρους, επιπρόσθετους ως προς αυτούς που διαθέτουν οι εταίροι της, ώστε οι τελευταίοι να μπορέσουν να

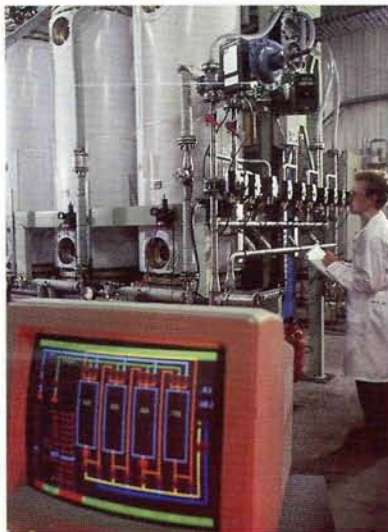
δημιουργήσουν εταιρίες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών ή να ενισχύσουν τα μέσα που διαθέτουν ή να παράσχουν εγγυήσεις σε τέτοιου είδους εταιρίες.

Μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου 1998, η ΕΤΕπ είχε εγκρίνει 17 πράξεις, συνολικού ύψους 560 εκατομ. Ecu, σε 9 χώρες, ενώ άλλες δέκα περίπου παρεμβάσεις βρίσκονται στο στάδιο της τελικής επεξεργασίας από τις Υπηρεσίες της Τράπεζας και των ιδρυμάτων με τα οποία συνεργάζεται.

Μεταξύ των πράξεων που έχουν ήδη υπογραφεί, περιλαμβάνονται η χορήγηση κεφαλαίων στη SOFARIS (γαλλική εταιρία παροχής εγγυήσεων για χρηματοδοτήσεις ΜΜΕ), για την υποστήριξη της παροχής εγγυητικής κάλυψης σε εταιρίες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών,

καθώς και η δημιουργία ή συγχρηματοδότηση εταιριών κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών από κοινού με το IMI (Istituto Mobiliare Italiano), το Ισπανικό Instituto de Crédito Oficial, την ABN-Amro Bank, τη Société Nationale de Crédit et d'Investissement (Λουξεμβούργο), τη Swedbank (Σουηδία), την Banco Português de Investimento, τη Landesbank Hessen-Thüringen και μια ομάδα τραπεζών στην Ισπανία.

Η ΕΤΕπ συμμερίζεται με τους εταίρους της τους κινδύνους που ενέχουν οι δραστηριότητες αυτές. Προς το σκοπό αυτό, στο πλαίσιο του ΕΠΔΑ το Συμβούλιο των Διοικητών επέτρεψε στην Τράπεζα να εγγυηθεί τις δραστηριότητές της στον τομέα αυτό χρησιμοποιώντας τα λειτουργικά πλεονάσματά της μέχρι ανώτατου συνολικού ποσού 1 δισεκατ. Ecu. Από το ποσό αυτό, 800 εκατομ. Ecu περίπου προορίζονται για την αντιμετώπιση των κινδύνων που ενδέχεται να παρουσιαστούν σε πράξεις με συνολικά δάνεια για τα οποία προβλέπεται καταμερισμός των κινδύνων. Συνολικά, οι νέες αυτές δραστηριότητες αναμένεται να κινητοποιήσουν, κατά τις τρεις οικονομικές χρήσεις που καλύπτει το ΕΠΔΑ, 5 έως 8 δισεκατ. Ecu για την ενίσχυση της κεφαλαιουχικής βάσης καινοτόμων μικρομεσαίων επιχειρήσεων. ■

(1) Μέτοχοι του ΕΤΑΕ είναι η ΕΤΕπ (40%), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (30%) και 80 τράπεζες από όλα τα κράτη μέλη της Ένωσης. Αρμόδιος για τις επαφές με το ΕΤΑΕ: κ. P. Verhoeven, Εκπρόσωπος Τύπου, 43 bd J.F. Kennedy, L-2968 Λουξεμβούργο, Φαξ: (00352) 4266 22 200.

Χρηματοδοτήσεις για τις ευρωπαϊκές μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων – το όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την παροχή μακροπρόθεσμων χρηματοδοτήσεων – έχει κείριο ρόλο στην προώθηση της ολοκλήρωσης και του εκσυγχρονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ άλλων μέσω της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας. Στο πλαίσιο αυτό, ιδιαίτερη σημασία έχει η υποστήριξη των δραστηριοτήτων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), οι οποίες, υπερβαίνοντας σε αριθμό τα 18,5 εκατομμύρια, αντιπροσωπεύουν το 99% του συνόλου των ιδιωτικών επιχειρήσεων στην Ευρώπη και, ως εκ τούτου, αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας.

Η υποστήριξη των δραστηριοτήτων των ΜΜΕ είναι μια από τις βασικές δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων: κατά την περίοδο 1993-1997 η ΕΤΕπ χορήγησε σχεδόν 11 δισεκατ. Ecu για τη χρηματοδότηση 48 000 περίπου επενδύσεων μικρού και μεσαίου μεγέθους στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα 2/3 περίπου των χορηγήσεων αυτών κατευθύνθηκαν σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις στις ενισχυόμενες περιοχές της Ένωσης.

ΤΑ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΤΕΠ

Η ΕΤΕπ έχει σταδιακά αναπτύξει εκτεταμένη και αποτελεσματική συνεργασία με περισσότερες από 130 τράπεζες στην ΕΕ για την υποστήριξη επενδύσεων που πραγματοποιούνται από μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Για λόγους αποτελεσματικότητας, η ΕΤΕπ χρηματοδοτεί τις επενδύσεις ΜΜΕ έμμεσα, μέσω συνολικών δανείων που χορηγεί στον τραπεζικό τομέα. Μη διαθέτοντας τα μέσα για να διαχειριστεί άμεσα χιλιάδες πράξεις χρηματοδότησης ΜΜΕ από άκρου σε άκρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ΕΤΕπ συνεργάζεται στενά με τοπικές τράπεζες και ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς φορείς, που έχουν τις ΜΜΕ ως πελάτες, διαθέτουν άμεση πρόσβαση σε αξιόπιστες πληροφορίες σε τομεακό και περιφερειακό επίπεδο, και είναι σε θέση να παρακολουθούν εκ του σύνεγγυς τις μεταβολές της ζήτησης και να αξιολογούν τα προτεινόμενα επενδυτικά σχέδια.

Τα συνολικά δάνεια επιτρέπουν το συνδυασμό μεταξύ, αφενός, της ικανότητας της ΕΤΕπ να αντλεί από τις κεφαλαιαγορές κεφάλαια με εξαιρετικούς όρους (AAA), τα οποία επαναχορηγεί στην τιμή κόστους δεδομένου ότι λειτουργεί σε μη κερδοσκοπική

βάση, και, αφετέρου, τις γνώσεις που διαθέτουν οι τοπικοί οργανισμοί σχετικά με τις επενδυτικές δυνατότητες και τις πραγματικές ανάγκες των εγχώριων επιχειρήσεων.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΤΕΠ

Τα συνολικά δάνεια δημιουργήθηκαν από την ΕΤΕπ το 1968 για τη χρηματοδότηση επενδύσεων μικρού και μεσαίου μεγέθους στους τομείς της βιομηχανίας και των υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένων χρηματοδοτικών μισθώσεων) και αρχικά περιορίζονταν στις ΜΜΕ που ήταν εγκατεστημένες σε ενισχυόμενες περιοχές. Σύν τω χρόνω το πεδίο εφαρμογής των συνολικών δανείων διευρύνθηκε σταδιακά και προσαρμόστηκε στις μεταβαλλόμενες ανάγκες των επιχειρήσεων και στην εξέλιξη της πολιτικής σε κοινοτικό και εθνικό επίπεδο. Το φάσμα των επενδύσεων που κάλυπταν τα συνολικά δάνεια διευρύνθηκε, αρχικά για να συμπεριλάβει έργα υποδομής μικρού μεγέθους πραγματοποιούμενα από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης στις ενισχυόμενες περιοχές (1979) και, στη συνέχεια, επενδύσεις ΜΜΕ που προάγουν την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού και την ορθολογική χρήση της ενέργειας (1980), επενδύσεις που αφορούν την εισαγωγή και ανάπτυξη προηγμένης τεχνολογίας (1985) και επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος (1986). Το 1987 τα συνολικά δάνεια της ΕΤΕπ επεκτάθηκαν στη χρηματοδότηση επενδύσεων ΜΜΕ στο σύνολο του εδάφους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και από το 1995 επεκτάθηκαν στους τομείς του λιανικού εμπορίου και των υπηρεσιών προς ιδιώτες.

Πιο πρόσφατα η ΕΤΕπ συνομολόγησε με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ρυθμίσεις για την παροχή επιχειρηματικών κεφαλαίων, με στόχο να υποβοηθήσει την ανάπτυξη και επέκταση της αγοράς επιχειρηματικών κεφαλαίων για ΜΜΕ στην Ευρώπη. Αυτό έγινε στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΠΔΑ της ΕΤΕπ (βλ. σελ. 1).

Η τεχνική των συνολικών δανείων έχει συμβάλει στην ανάπτυξη και την ενίσχυση μιας μακροχρόνιας συνεργασίας μεταξύ της ΕΤΕπ και της τραπεζικής και χρηματοπιστωτικής κοινότητας στα κράτη μέλη. Οι αποφάσεις χρηματοδότησης λαμβάνονται από τους ενδιάμεσους φορείς, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για την αξιολόγηση των επενδύσεων, την τιμολόγηση των δανείων

και την ανάληψη του πιστωτικού κινδύνου για κάθε ΜΜΕ.

Η καλύτερη εγγύηση για τη μεταβίβαση των ωφελειών των συνολικών δανείων είναι η ύπαρξη μιας ανταγωνιστικής αγοράς, που προσφέρει ποικιλία εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης στις ΜΜΕ και ισχυρά κίνητρα στους ενδιάμεσους χρηματοδοτικούς φορείς, ώστε να κάνουν την καλύτερη δυνατή προσφορά. Η ΕΤΕπ, για να ενθαρρύνει μια τέτοια κατάσταση, επιδιώκει διαρκώς να διαφοροποιεί τα κανάλια μέσω

των οποίων διοχετεύει τα συνολικά δάνεια της, χρησιμοποιώντας ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα του τραπεζικού τομέα σε κάθε χώρα.

Οι πιστώσεις που χορηγούνται σε ΜΜΕ μέσω των συνολικών δανείων της ΕΤΕπ κυμαίνονται μεταξύ 20 000 Ecu και 12,5 εκατομ. Ecu και καλύπτουν κατ' ανώτατο όριο το 50% του κόστους του χρηματοδοτούμενου επενδυτικού σχεδίου. Ως εκ τούτου, το ύψος των κεφαλαιουχικών επενδύσεων που χρηματοδοτούνται μέσω συνολικών δανείων της ΕΤΕπ κυμαίνεται μεταξύ 40 000 Ecu και 25 εκατομ. Ecu. Το μεγαλύτερο μέρος των πιστώσεων κατευθύνεται σε μικρού μεγέθους επιχειρήσεις: περισσότερο από το 80% του συνολικού αριθμού των πιστώσεων (ή το 60% του συνολικού ύψους τους) κατευθύνεται σε επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 50 εργαζομένους και το 95% περίπου (αντίστοιχα 85%) σε επιχειρήσεις με λιγότερα από 250 μέλη προσωπικού.

Οι επενδύσεις που συγχρηματοδοτήθηκαν μέσω των παραδοσιακών συνολικών δανείων της ΕΤΕπ το 1997 (2,2 δισεκατ. Ecu διοχετεύθηκαν σε 11 000 ΜΜΕ) συνέβαλαν στη δημιουργία 12 000 περίπου θέσεων απασχόλησης στον τομέα των ΜΜΕ στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στη σταθεροποίηση άλλων 18 000 θέσεων. ■

Σημαντική αύξηση των χορηγήσεων στις υπό ένταξη χώρες

Το 1997 η ΕΤΕπ χορήγησε συνολικά σχεδόν 1,5 δισεκατ. Ecu στις δέκα χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (ΧΚΑΕ) που έχουν υποβάλει αίτηση για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει αύξηση κατά 1/3 έναντι του προηγούμενου χρόνου και τριπλάσια σε σχέση με την αύξηση των συνολικών χορηγήσεων της Τράπεζας. Εφέτος, με χορηγήσεις που ανέρχονται μέχρι στιγμής σε περισσότερα από 2 δισεκατ. Ecu, η ΕΤΕπ αναμένεται να καταρτίσει νέο ρεκόρ δραστηριότητας στην περιοχή.

Τον Ιανουάριο 1998 η ΕΤΕπ δημιούργησε ένα ειδικό «Προενταξιακό Μηχανισμό», στο πλαίσιο του οποίου προβλέπονται χορηγήσεις συνολικού ύψους 3,5 δισεκατ. Ecu. Με το μηχανισμό αυτό, ο οποίος αποτελεί συμπλήρωμα της ευρύτερης, τριετούς χρηματοδοτικής εντολής που εγκρίθηκε το 1997, το συνολικό ποσό που διατίθεται για την περιοχή κατά την τριετία 1997-1999 ανέρχεται σε 7 δισεκατ. Ecu και επιτρέπει στην ΕΤΕπ να ανταποκριθεί στην υψηλή ζήτηση για χρηματοδοτήσεις σε όλες τις υποψήφιες χώρες.

Η προενταξιακή βοήθεια της ΕΤΕπ αφορά όλες τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης που προετοιμάζονται για προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση: τόσο αυτές που είναι σε θέση να προσχωρήσουν σύντομα, όσο και εκείνες που χρειάζονται περισσότερο χρόνο. Με την προσέγγιση αυτή, η ΕΤΕπ μπορεί να υποβοηθήσει την ανάπτυξη των δικτύων υποδομής που συνδέουν τις χώρες αυτές με την Ένωση, επιτρέποντάς τους έτσι να προσεγγίσουν περισσότερο τις αγορές της ΕΕ, αλλά και να ενοποιηθούν περισσότερο μεταξύ τους. Κυρίως στόχος της ΕΤΕπ είναι να ενισχύσει την οικονομική ολοκλήρωση των χωρών αυτών, επαναλαμβάνοντας αυτό που είχε πράξει παλαιότερα με την Ελλάδα, την Πορτογαλία και την Ισπανία, όταν προετοιμάζονταν για την προσχώρησή τους στην ΕΕ.

Οι τομείς δραστηριότητας της ΕΤΕπ στις ΧΚΑΕ είναι σε μεγάλο βαθμό οι ίδιοι με τους τομείς δραστηριότητας της στο εσωτερικό της Ένωσης: περιφερειακή ανάπτυξη, υποδομή μεταφορών και τηλεπικοινωνιών, ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού και αποδοτική χρήση της ενέργειας, πολεοδομική αναβάθμιση, προστασία του περιβάλλοντος και ενίσχυση της

ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας, γενικά, και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων ειδικότερα.

Για τα επενδυτικά σχέδια στις υποψήφιες χώρες η Τράπεζα εφαρμόζει ουσιαστικά τους ίδιους χρηματοδοτικούς όρους με εκείνους που εφαρμόζει στα κράτη μέλη της ΕΕ. Οι πιστώσεις της Τράπεζας είναι ιδιαίτερα ελκυστικές για όσους επενδύουν στους παραδοσιακούς τομείς δραστηριότητάς της, και συγκεκριμένα για τους δημόσιους και ιδιωτικούς επενδυτές στους τομείς της βιομηχανίας και των έργων υποδομής, οι οποίοι δεν μπορούν να επιτύχουν τους ίδιους όρους εάν προσφύγουν άμεσα στις διεθνείς κεφαλαιαγορές. Οι όροι της ΕΤΕπ είναι επίσης ελκυστικοί για τις δυτικές επιχειρήσεις που επενδύουν στην περιοχή είτε αυτόνομα είτε ως εταίροι σε κοινές επιχειρήσεις (joint-ventures). Όπως και στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Τράπεζα χρηματοδοτεί έως το 50%, κατ'άνωτα όριο, του κόστους του εκάστοτε επενδυτικού σχεδίου, αφήνοντας σημαντικά περιθώρια για συγχρηματοδότηση, μεταξύ άλλων από πηγές του εξωτερικού.

Η φήμη της οποίας χαιρεί η ΕΤΕπ, όσον αφορά την προσοχή με την οποία αξιολογεί τα επενδυτικά σχέδια που χρηματοδοτεί, καθώς και η ιδιότητά της ως οργάνου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμβάλλει στην προσέλκυση τέτοιων συγχρηματοδοτήσεων και στη δημιουργία εμπιστοσύνης στους υποψήφιους συγχρηματοδότες. Με τον τρόπο αυτό, η Τράπεζα λειτουργεί ως καταλύτης για την προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων στις ΧΚΑΕ. Επιπλέον, με την αξιολόγηση στην οποία υποβάλει τα επενδυτικά σχέδια, την επιμονή της για την εφαρμογή ορθών διαδικασιών ανάθεσης των συμβάσεων και τις συμβουλές που παρέχει στους επενδυτές καθ'όλη τη διάρκεια εκτεταμένων κατασκευαστικών περιόδων, η Τράπεζα συμβάλλει στην υλοποίηση έργων που είναι βιώσιμα από τεχνική και οικονομική άποψη. Για τις συμβουλές που παρέχει, η ΕΤΕπ βασίζεται στη τεσσαρακονταετή εμπειρία που διαθέτει στη χρηματοδότηση μεγάλου φάσματος έργων υποδομής και βιομηχανικών επενδύσεων.

Η ΕΤΕπ έχει αρχίσει να εκδίδει στην ευρωπαϊκή αγορά ομόλογα σε διάφορα νομίσματα ΧΚΑΕ (τσεχικές κορώνες, κορώνες Εσθονίας και συνθετικά ζλότυ). Αυτό της παρέχει τη δυνατότητα, όποτε το επιτρέπουν οι εθνικοί κανονισμοί, να χρησιμο-

ποιεί τους πόρους που αντλεί, για τη χορήγηση πιστώσεων στο αντίστοιχο εθνικό νόμισμα, απαλλάσσοντας έτσι τους δανειολήπτες από το συναλλαγματικό κίνδυνο. Τα ομόλογα που εκδίδονται στην ευρωπαϊκή αγορά σε νομίσματα των ΧΚΑΕ συμβάλλουν στη διοχέτευση αποταμιευτικών πόρων από τη Δύση στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, για τη χρηματοδότηση του εκσυγχρονισμού της οικονομίας της.

Η ΕΤΕπ έχει επίσης εκδώσει ομόλογα (τα οποία βαθμολογούνται «AAA») στην εγχώρια αγορά της Ουγγαρίας και σχεδιάζει να πράξει το ίδιο στην εγχώρια αγορά της Τσεχίας στις αρχές του 1999, συμβάλλοντας έτσι στην ανάπτυξη των κεφαλαιαγορών αυτών, και ιδίως των αγορών τίτλων με μεγάλη διάρκεια, όπως είχε πράξει παλαιότερα στην Ελλάδα, την Πορτογαλία και την Ισπανία, για να υποβοηθήσει την ανάπτυξη των αγορών τους.

ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΑ ΕΡΓΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Το μεγαλύτερο μέρος από τα 2 δισεκατ. Ecu που χορηγήθηκαν για επενδύσεις στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη κατά τους δέκα πρώτους μήνες του 1998, κατευθύνθηκε σε έργα μεταφορών, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονταν ο εκσυγχρονισμός σιδηροδρομικών γραμμών στην Ουγγαρία και τη Ρουμανία, οδικά βελτιωτικά έργα στη Βουλγαρία, τη Λιθουανία, την Πολωνία, την Τσεχική Δημοκρατία, τη Ρουμανία και τη Σλοβενία, και έργα αστικών μεταφορών στη Βουδαπέστη, την Κρακοβία και την Κατωίτσε. Μεταξύ των επενδύσεων που χρηματοδοτήθηκαν σε άλλους τομείς περιλαμβάνονταν μια μονάδα παραγωγής κινητήρων ντίζελ στην Άνω Σιλεσία και ένας σταθμός συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού που λειτουργεί με αέριο στην Μπρατισλάβα. Στη Σλοβακία και τη Σλοβενία η ΕΤΕπ συνέβαλε στη χρηματοδότηση δικτύων κινητής τηλεφωνίας. Τέλος, μέσω ορίων πιστώσεων, συνολικού ύψους 80 εκατομ.

Εcu, που ανοίχτηκαν σε εμπορικές τράπεζες, χρηματοδοτήθηκαν παραγωγικές επενδύσεις μικρού και μεσαίου μεγέθους στην Ουγγαρία, την Τσεχική Δημοκρατία, τη Λετονία, τη Ρουμανία και τη Σλοβενία.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Η ΕΤΕπ μπορεί να συμμετέχει άμεσα στη χρηματοδότηση μεγάλων βιομηχανικών επενδύσεων και να προσελκύει άλλες τράπεζες ως συγχρηματοδότες. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν επίσης πρόσβαση στις χρηματοδοτήσεις της ΕΤΕπ, αλλά έμμεσα, μέσω των συνολικών δανείων (ορίων πιστώσεων) που η ΕΤΕπ χορηγεί σε διαρκώς μεγαλύτερο αριθμό τραπεζών, με τις οποίες συνεργάζεται, σε όλες τις υπό ένταξη χώρες. Μεταξύ άλλων, οι εμπορικές τράπεζες είναι ευπρόσδεκτοι εταίροι της ΕΤΕπ, τόσο ως διαμεσολαβητές όσο και ως εγγυητές για τις χορηγήσεις της στη βιομηχανία.

ΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΕΣ

Η ΕΤΕπ, αν και εξακολουθεί να χορηγεί χρηματοδοτήσεις σε όλους τους τομείς που εντάσσονται στο πεδίο δραστηριότητάς της, δίνει σήμερα ιδιαίτερη έμφαση στις επενδύσεις για τη βελτίωση και προστασία του περιβάλλοντος. Η Τράπεζα έχει χρηματοδοτήσει πολυάριθμα έργα στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας, καθώς και βιομηχανικές επενδύσεις, που συχνά έχουν πολύ ευεργετικά αποτελέσματα όσον αφορά την ποιότητα της ατμόσφαιρας και των υδάτων.

Η ΕΤΕπ χρηματοδοτεί ήδη έργα στον τομέα των δημόσιων μεταφορών στη Βουδαπέστη, το Βουκουρέστι και την Κρακοβία, με σκοπό να αποφευχθεί η περαιτέρω στροφή από τα δημόσια στα ιδιωτικά μέσα μεταφοράς. Οι επενδύσεις αυτές είναι επίσης ευεργετικές για το περιβάλλον. Στην παρούσα φάση η Τράπεζα αξιολογεί πολυάριθμα δημοτικά περιβαλλοντικά έργα και, πρόσφατα, υπέγραψε με την Πόλη της Βουδαπέστης το πρώτο της μεγάλο περιβαλλοντικό δάνειο, ύψους 110 εκατομ. Εcu, με το οποίο θα χρηματοδοτηθούν οδικά έργα, η αντικατάσταση απαρχαιωμένων και θορυβωδών τραμ, αποχετευτικά δίκτυα, εγκαταστάσεις καύσης στερεών αποβλήτων, πάρκα, παιδικές χαρές και ιαματικά λουτρά, καθώς και μια σειρά μικρότερων έργων υποδομής με σκοπό την καταπολέμηση της κυκλοφοριακής συμφόρησης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στην πόλη.

Επειδή οι χώρες που πρόκειται να προσχωρήσουν στην ΕΕ πρέπει, επίσης, να συμμορφωθούν προς τις περιβαλλοντικές προδιαγραφές της Ένωσης, οι επενδύσεις στον τομέα αυτό αποκτούν διαρκώς μεγαλύτερη σημασία. Στην προσπάθεια αυτή η

ΕΤΕπ μπορεί να προσφέρει όχι μόνο τη χρηματοδοτική αρωγή της, αλλά και την τεχνολογία της, που βασίζεται σε δεκαετίες εμπειρίας όσον αφορά την προετοιμασία υγιών επενδύσεων. Η χρηματοδότηση περιβαλλοντικών επενδύσεων με ελκυστικούς όρους ενθαρρύνει επίσης την εισαγωγή του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου και της κατάλληλης πολιτικής για την προστασία του περιβάλλοντος στις ΧΚΑΕ.

Ωστόσο, η χρηματοδότηση καθαρά περιβαλλοντικών επενδύσεων, δηλαδή επενδύσεων που έχουν ως κύριο στόχο την προστασία ή βελτίωση του περιβάλλοντος, έχει συναντήσει δυσκολίες, παρόλο που ο αριθμός των σχετικών επενδυτικών σχεδίων αυξάνεται. Το γεγονός αυτό οφείλεται κυρίως στην προτεραιότητα που δίνουν οι ΧΚΑΕ στον εκσυγχρονισμό της βασικής υποδομής τους και της βιομηχανίας τους. Επιπλέον, μόνο πολύ πρόσφατα εισήχθη στις χώρες αυτές το κατάλληλο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, όσον αφορά τα ύδατα, την επεξεργασία των λυμάτων, τη διάθεση των στερεών αποβλήτων και την εξασφάλιση φιλικής προς το περιβάλλον αστικής θέρμανσης. Οι κεντρικές κυβερνήσεις και οι τοπικές αρχές εξακολουθούν να δίνουν μικρή προτεραιότητα στις επενδύσεις αυτού του είδους, σε όρους απελευθέρωσης δημοσιονομικών πόρων ή αποτελεσματικής προετοιμασίας και υλοποίησης των κατάλληλων έργων. Άλλοι περιοριστικοί παράγοντες είναι ο χαμηλός βαθμός συνειδητοποίησης και εξειδίκευσης σε θέματα περιβάλλοντος σε τοπικό επίπεδο και οι δυσκολίες εφαρμογής της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει».

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ PHARE, ΤΗΝ ΕΤΑΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ

Το άλλο μέσο της ΕΕ για την υποστήριξη των δέκα υποψήφιων χωρών στην προετοιμασία τους για προσχώρηση, είναι το πρόγραμμα PHARE, το οποίο διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το PHARE παρέχει ενισχύσεις υπό μορφή επιχορηγήσεων και οι δραστηριότητές του έχουν αναπτυχθεί καλύπτοντας ευρύ φάσμα τομέων. Μεταξύ των προτεραιοτήτων του PHARE περιλαμβάνεται η παροχή βοήθειας για τη μεταρρύθμιση των διοικήσεων των αποδεκτριών χωρών και την εισαγωγή των προτύπων και των προδιαγραφών της ΕΕ. Το PHARE βοηθά έτσι τις εθνικές και περιφερειακές

διοικήσεις, καθώς και τα κανονιστικά και εποπτικά όργανα στις υποψήφιες χώρες, να εξοικειωθούν με τους στόχους και τις διαδικασίες της Κοινότητας.

Το PHARE βοηθά επίσης τις υποψήφιες χώρες να αναβαθμίσουν τη βιομηχανία και τη βασική υποδομή τους στα κοινοτικά επίπεδα, πραγματοποιώντας τις απαιτούμενες επενδύσεις. Προς το σκοπό αυτό, οι επιχορηγήσεις του PHARE χρησιμοποιούνται διαρκώς περισσότερο για τη συγχρηματοδότηση επενδύσεων με την ΕΤΕπ.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου 1997 ενέκρινε μια νέα στρατηγική για το PHARE κατά τα έτη 1998 και 1999, με σκοπό την ενίσχυση της προενταξιακής στρατηγικής, η οποία περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων «εταιρικές σχέσεις για την προσχώρηση», που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο για κάθε μια από τις υποψήφιες χώρες. Οι Συμφωνίες Εταιρικής Σχέσης για την Προσχώρηση, οι οποίες συνήφθησαν μεταξύ της ΕΕ και των υποψήφιων χωρών, καθορίζουν τους κύριους στόχους και προτεραιότητες και προσφέρουν μια ισχυρή βάση για τη δραστηριότητα της ΕΤΕπ στην περιοχή.

Η ΕΤΕπ συγχρηματοδοτεί επίσης συχνά επενδύσεις με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη (ΕΤΑΑ) και με την Παγκόσμια Τράπεζα.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

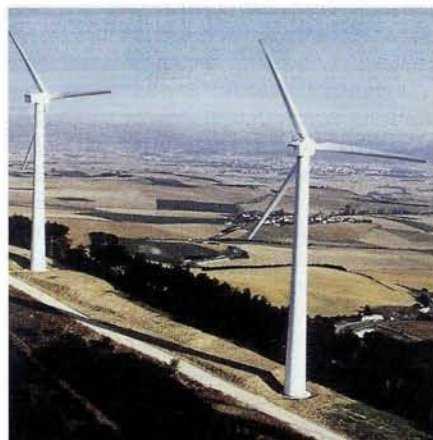
Οι επενδυτικές ανάγκες στην περιοχή της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης είναι τεράστιες. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, στον τομέα των μεταφορών και μόνο, οι ανάγκες αυτές ανέρχονται σε 90 δισεκατ. Εcu περίπου για την επόμενη δεκαετία. Προφανώς, τα μελλοντικά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες αυτές μόνα τους, αλλά χρειάζονται χρηματοδοτήσεις από εξωτερικές πηγές. Η ΕΤΕπ θα εξακολουθήσει να διαθέτει σημαντικό μέρος των χορηγήσεών της για δρόμους, σιδηροδρόμους, αερολιμένες, λιμένες και έργα αστικών μεταφορών, ενώ παράλληλα αναμένεται ότι θα αυξηθούν οι χορηγήσεις για περιβαλλοντικές και βιομηχανικές επενδύσεις. Ο τομέας των τηλεπικοινωνιών δέχεται ήδη εντυπωσιακή εισροή άμεσων ξένων επενδύσεων, δανείων από ιδιωτικές τράπεζες και άλλων ιδιωτικών κεφαλαίων, που έχουν συμβάλει στην πραγματοποίηση ενός τεράστιου άλματος στην πιο πρόσφατη τεχνολογία. Σημαντικό ενδιαφέρον επιδεικνύεται επίσης από ξένους επενδυτές για ενεργειακές επενδύσεις, οι οποίες συνήθως απαιτούν μακρύτερες περιόδους αποπληρωμής από ό,τι τα έργα στον τομέα των τηλεπικοινωνιών. Για τους λόγους αυτούς, οι χρηματοδοτήσεις και η τεχνολογία της ΕΤΕπ είναι πολύ σημαντικές για τους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας, της βιομηχανίας και του περιβάλλοντος. ■

Χρηματοδοτήσεις της ΕΤΕπ για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας είναι από τους ενεργειακούς στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τον οποίο η ΕΤΕπ υποστηρίζει χορηγώντας μακροπρόθεσμα δάνεια για βιώσιμες από οικονομική άποψη επενδύσεις. Το 1980, τα έργα στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ορίστηκαν ως μέσο για τον περιορισμό της εξάρτησης της Κοινότητας από τις εισαγωγές πετρελαίου, και το 1986 το Συμβούλιο των Υπουργών έθεσε ως ένα από τους κύριους στόχους της κοινοτικής ενεργειακής πολιτικής την προώθηση της ανανεώσιμης ενέργειας. Ωστόσο, παρά τις πρωτοβουλίες αυτές της δεκαετίας του '80, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας καλύπτουν ακόμη σήμερα λιγότερο από το 6% των βασικών ενεργειακών αναγκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Νοέμβριο 1997 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε μια Λευκή Βίβλο για τις ανα-

Αιολικό πάρκο στην Ισπανία, κοντά στην Παμπλόνα (Ναβάρα)

νεώσιμες πηγές ενέργειας ⁽¹⁾, στην οποία καθορίζονται μια κοινή στρατηγική και ένα κοινό σχέδιο δράσης με στόχο το διπλασιασμό του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη συνολική ενεργειακή κατανάλωση της Ένωσης, ώστε το μερίδιο αυτό να φτάσει το 12% έως το έτος 2010.

Η Επιτροπή εκτιμά ότι, για την επίτευξη του στόχου αυτού, θα χρειαστούν επενδύσεις συνολικού ύψους 165 δισεκατ. Ecu κατά την περίοδο 1997-2010. Η ΕΤΕπ, η οποία διαθέτει μακρά εμπειρία στη χρηματοδότηση επενδύσεων στον ενεργειακό τομέα, είναι πρόθυμη να παράσχει περαιτέρω υποστήριξη για την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών, στο ευρύτερο πλαίσιο των μέτρων για την καταπολέμηση των κλιματικών αλλαγών και την προώθηση αιεφόρου ανάπτυξης. Η αύξηση των χρηματοδοτήσεων της στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αποτελεί ένα ακόμη παράδειγμα της συμβολής της ΕΤΕπ στην εφαρμογή των νέων πρωτοβουλιών της κοινοτικής πολιτικής.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η ΕΤΕπ, ως χρηματοδοτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λειτουργεί με βάση το νομοθετικό πλαίσιο που έχει καθοριστεί από τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας – της οποίας αναπόσπαστο τμήμα είναι το καταστατικό της ΕΤΕπ – και από τις άλλες κοινοτικές Συνθήκες. Αποστολή της Τράπεζας είναι να προάγει τους στόχους της πολιτικής της ΕΕ χορηγώντας μακροπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις για υγιείς επενδύσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων αυτών, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι ακόλουθες ενεργειακές προτεραιότητες: ανάπτυξη των εγχώριων ενεργειακών πηγών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ορθολογικότερη χρήση της ενέργειας και διαφοροποίηση των πηγών και μορφών ενεργειακών εισαγωγών για την αντικατάσταση των εισαγωγών πετρελαίου.

Οι ενεργειακοί στόχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναπτύχθηκαν σε μεγάλο βαθμό κατά τις πετρελαϊκές κρίσεις της δεκαετίας του '70, όταν η Κοινότητα, λόγω της ισχυρής εξάρτησής της από τις εισαγωγές πετρελαίου από τρίτες χώρες, βρέθηκε σε πολύ ευάλωτη θέση. Για το λόγο αυτό, η Κοινότητα έθεσε ως στόχο και επέτυχε να μειώσει το μερίδιο του πετρελαίου στη συνολική ενεργειακή κατανάλωση, αναπτύσσοντας τις εγχώριες πηγές και προάγοντας την ορθολογικότερη χρήση των διαθέσιμων πηγών. Οι εισαγωγές πετρελαίου μειώθηκαν, ως ποσοστό της συνο-

λικής ενεργειακής κατανάλωσης, από 60% στις αρχές της πρώτης πετρελαϊκής κρίσης το 1973, σε 44% το 1990. Ωστόσο, κατά τη δεκαετία του '90 η εξάρτηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τις ενεργειακές εισαγωγές αυξήθηκε και πάλι σε 50% περίπου και, εάν δεν ληφθούν μέτρα, αναμένεται ότι θα αυξηθεί περαιτέρω τα ερχόμενα χρόνια φθάνοντας το 70% έως το 2020 ⁽²⁾. Για το λόγο αυτό, οι προσπάθειες της Κοινότητας να επιτύχει ορθολογικότερη χρήση της ενέργειας και να αναπτύξει εναλλακτικές εγχώριες πηγές εξακολουθούν να έχουν μεγάλη σημασία.

ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ

Στις εγχώριες πηγές ενέργειας περιλαμβάνονται οι ανανεώσιμες πηγές, στις διάφορες μορφές τους (αιολική ενέργεια, ενέργεια από βιομάζα, υδροηλεκτρική ενέργεια, ηλιακή ενέργεια κ.λπ.). Οι μορφές αυτές ενέργειας προσφέρουν το επιπλέον πλεονέκτημα του περιορισμού των συνολικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) και άλλων ρυπαντικών αερίων, σε μια εποχή αυξανόμενου ενδιαφέροντος για τις κλιματικές αλλαγές και την ποιότητα της ατμόσφαιρας. Η αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη συνολική ενεργειακή παραγωγή θα βοηθήσει την Ευρωπαϊκή Ένωση να ανταποκριθεί στις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται οι δεσμεύσεις που έχουν σχέση με το Πρωτόκολλο του Κιότο (Δεκέμβριος 1997) της Σύμβασης Πλαισίου για τις Κλιματικές Αλλαγές. Η Ένωση δεσμεύτηκε να μειώσει τις συνολικές εκπομπές CO₂ κατά 8% έως το 2008-2012. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για να βοηθήσει τα κράτη μέλη να επιτύχουν το στόχο αυτό, καθόρισε στην Ανακοίνωσή της για την Ενεργειακή Διάσταση των Κλιματικών Αλ-

⁽¹⁾ COM(97) 599, 26/11/97.

⁽²⁾ Λευκή Βίβλος για μια κοινοτική στρατηγική και ένα σχέδιο δράσης «Ενέργεια για το μέλλον: ανανεώσιμες πηγές ενέργειας», σελ. 5.

λαγών⁽³⁾ μια σειρά ενεργειών, δίνοντας σημαντικό ρόλο στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Εκτός από τη συμβολή των ανανεώσιμων πηγών στους γενικούς ενεργειακούς και περιβαλλοντικούς στόχους (μείωση της εξάρτησης από τις εισαγωγές ενέργειας, αποκεντρωμένη παραγωγή και ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού), η εκμετάλλευση των πηγών αυτών ενέργειας μπορεί να προκαλέσει σημαντική καθαρή αύξηση της απασχόλησης, ιδίως στις πολυάριθμες μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό. Η ανάπτυξη τους προσφέρει επίσης σημαντικές δυνατότητες για εξαγωγές από ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, από τις οποίες πολλές προπορεύονται παγκοσμίως στον τομέα της τεχνολογίας των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Τέλος, η προώθηση των μορφών αυτών ενέργειας έχει την πλατιά υποστήριξη του κοινού, για περιβαλλοντικούς λόγους.

ΔΑΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΤΕΠ ΓΙΑ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Την τελευταία πενταετία (1993-1997) η ΕΤΕΠ υπέγραψε χρηματοδοτικές συμβάσεις συνολικού ύψους 1 005 εκατομ. Ecu⁽⁴⁾ για να υποστηρίξει την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει περισσότερο από το 5% του συνολικού ποσού που χορήγησε η Τράπεζα στον ενεργειακό τομέα κατά την ίδια περίοδο. Οι χρηματοδοτήσεις της ΕΤΕΠ για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας χορηγούνται, όπως και σε όλους τους άλλους οικονομικούς τομείς, είτε άμεσα, υπό μορφή ατομικών δανείων, είτε έμμεσα, μέσω συνολικών δανείων. Τα έργα

μεγάλης κλίμακας (άνω των 25 εκατομ. Ecu) χρηματοδοτούνται με ατομικά δάνεια, τα οποία συνάπτονται άμεσα με τους επενδυτές ή μέσω ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών φορέων. Οι επενδύσεις μικρού και μεσαίου μεγέθους (άνω των 40 000 Ecu) χρηματοδοτούνται έμμεσα, μέσω συνολικών δανείων. Τα δάνεια αυτά είναι όρια πιστώσεων, τα οποία ανοίγει η ΕΤΕΠ σε τράπεζες ή άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, που λειτουργούν σε ευρωπαϊκό, εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο και έχουν άμεση επαφή με τις πραγματικές ανάγκες των επιχειρήσεων και των τοπικών και περιφερειακών αρχών.

Συνολικά, το 77% των χορηγήσεων για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κατά την περίοδο 1993-1997 αφορούσε έργα στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ το 23% αφορούσε έργα εκτός Ένωσης. 890 εκατομ. Ecu χορηγήθηκαν υπό μορφή ατομικών δανείων για 23 έργα, συνολικού κόστους 5 425 εκατομ. Ecu περίπου. Μεταξύ των έργων αυτών περιλαμβάνονταν νέες εγκαταστάσεις συνολικής δυναμικότητας άνω των 2 970 MWe και η ανακαίνιση υφιστάμενων εγκαταστάσεων συνολικής δυναμικότητας άνω των 3 425 MWe. Τα οφέλη για το περιβάλλον, σε σχέση με αντίστοιχη παραγωγή ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, αντιστοιχούν σε μείωση των εκπομπών σε CO₂ που υπολογίζεται σε 23 εκατομ. τόννους ετησίως⁽⁵⁾. Η ετήσια οικονομία σε πετρέλαιο είναι της τάξης των 3 εκατομ. ΤΙΠ⁽⁶⁾. Στο εσωτερικό της Ένωσης, οι χρηματοδοτήσεις αφορούσαν κυρίως υδροηλεκτρικά έργα (78%) και κατά μικρότερο μέρος αιολικές εγκαταστάσεις (12%), εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας από βιομάζα (6%) και σταθμούς γεωθερμικής ενέργειας (4%). Δάνεια χορηγήθηκαν για υδροηλεκτρικούς σταθμούς στην Ιταλία, Αυστρία, Σουηδία, Ισπανία και Φιλανδία, αιολικά πάρκα στην Ισπανία και τη Γερμανία, γεωθερμικές εγκαταστάσεις στην Ιταλία και σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής που χρησιμοποιούν ως καύσιμο ξύλο και άλλα είδη βιομάζας στη Σουηδία. Επιπλέον, 117 εκατομ. Ecu χορηγήθηκαν μέσω 116 πιστώσεων από συνολικά δάνεια. Σημαντικό μέρος των πιστώσεων αυτών (37% του συνόλου) χορηγήθηκε στην Ιταλία για μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς. 35% των πιστώσεων κατευθύνθηκαν στην

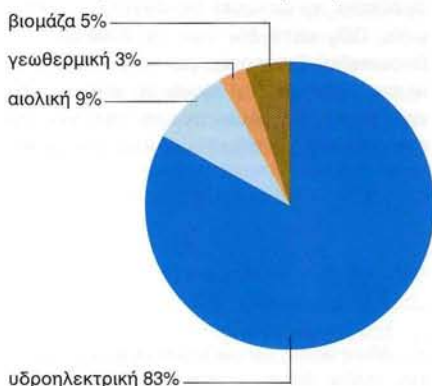

Υδροηλεκτρικός σταθμός στη βόρεια Σουηδία

Ισπανία, για αιολικές και υδροηλεκτρικές εγκαταστάσεις και την παραγωγή ενέργειας από βιομάζα, και 21% στη Γερμανία για αιολικά έργα.

Έξω από την Ευρωπαϊκή Ένωση οι χορηγήσεις στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κατά την ίδια περίοδο αφορούσαν αποκλειστικά υδροηλεκτρικά έργα, κυρίως στην Αφρική, αλλά επίσης στη Νορβηγία, τη Λετονία, την Κόστα Ρίκα και το Πακιστάν. Επί του παρόντος, η Τράπεζα εκπονεί την αξιολόγηση ενός έργου μεγάλης κλίμακας για την παραγωγή αιολικής ενέργειας στην περιοχή της Μεσογείου. Επιπλέον, στην Τουρκία η Τράπεζα συνέβαλε στη χρηματοδότηση μιας μελέτης σκοπιμότητας για την παραγωγή αιολικής ενέργειας, στο πλαίσιο του Προγράμματος Τεχνικής Βοήθειας για την Προστασία του Περιβάλλοντος στη Μεσόγειο (πρόγραμμα ΜΕΤΑΡ). Η ΕΤΕΠ δημιούργησε από κοινού με την Παγκόσμια Τράπεζα το πρόγραμμα αυτό, το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή το 1990, για την αντιμετώπιση των πολύ ειδικών περιβαλλο-

Χορηγήσεις της ΕΤΕΠ στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας εντός και εκτός ΕΕ, την περίοδο 1993-1997 Κατανομή κατά τύπο επενδυτικού σχεδίου (Σύνολο: 1 005 εκατομ. Ecu)

⁽³⁾ COM(97) 196 final, 14/5/97.

⁽⁴⁾ Στα στατιστικά στοιχεία που παρουσιάζονται εδώ, δεν περιλαμβάνεται ο τομέας της παραγωγής ενέργειας από απόβλητα, ο οποίος δεν καλύπτεται από τον ορισμό των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Στον τομέα αυτό η Τράπεζα χορήγησε κατά την ίδια περίοδο περισσότερα από 1 160 εκατομ. Ecu για 17 έργα στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁽⁵⁾ Τα στοιχεία για τη μείωση των εκπομπών CO₂ λαμβάνονται από τη Λευκή Βίβλο της Επιτροπής (Πίνακας 6), που αναφέρεται ανωτέρω.

⁽⁶⁾ ΤΙΠ = τόννοι ισοδύναμου πετρελαίου. 1 GWh ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από μια ανανεώσιμη πηγή ενέργειας, θεωρείται ότι εξοικονομεί το ισοδύναμο 250 τόννων πετρελαίου σε ένα θερμοηλεκτρικό σταθμό.

ντικών προβλημάτων της περιοχής της Μεσογείου.

ΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΤΕΠ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΕ

Οι χρηματοδοτήσεις της ΕΤΕΠ στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αποτελούν μέρος της συνολικότερης δραστηριότητάς της υπέρ των στόχων της Κοινότητας που αφορούν την εξασφάλιση οικονομικού, ασφαλούς και φιλικού προς το περιβάλλον ενεργειακού εφοδιασμού. Για τις προηγμένες οικονομίες της Ένωσης, η πρόσβαση σε τέτοιου είδους πηγές αποτελεί προϋπόθεση για βιώσιμη ανάπτυξη και δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Οι χορηγήσεις της ΕΤΕΠ συμβάλλουν στη διαφοροποίηση των πηγών ενεργειακού εφοδιασμού της ΕΕ, στην εκμετάλλευση των εγχώριων πόρων (συμπεριλαμβανομένων των ανανεώσιμων πηγών) και στην ορθολογική χρήση τους, λαμβάνοντας διαρκώς περισσότερο υπόψη τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις. Κατά την τελευταία πενταετία, η Τράπεζα κινητοποίησε για ενεργειακές επενδύσεις περισσότερα από 16 δισεκατ. Ecu, δηλαδή σχεδόν το 1/5 των συνολικών χορηγήσεων της. Μεταξύ των προτεραιοτήτων της ήταν η δημιουργία διασυνδεδεμένων δικτύων αερίου και ηλεκτρισμού σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, με σκοπό τη γένεση μιας πλήρως ολοκληρωμένης ενεργειακής αγοράς, η εξασφάλιση φθηνού και ασφαλούς εφοδιασμού, η ορθολογική χρήση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων παραγωγής ενέργειας και ο περιορισμός της ρύπανσης. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΤΕΠ χορήγησε χρηματοδοτήσεις για την εισαγωγή του φυσικού αερίου στην Ιταλία, Γερμανία, Ισπανία, Ελλάδα και Πορτογαλία, ενώ χρηματοδότησε επίσης την κατασκευή αγωγών αερίου που συνδέουν τη Ρωσία, την Αλγερία και κοιτάσματα της Βόρειας Θάλασσας με την Ένωση, παρέχοντάς της πρόσβαση σε πλούσιες πηγές που βρίσκονται στην περιφέρειά της. Στον τομέα του ηλεκτρισμού η Τράπεζα συνέβαλε, μεταξύ άλλων, στη δημιουργία και διασύνδεση δικτύων μεταφοράς ρεύματος υψηλής τάσεως, και κυρίως στην τοποθέτηση υποθαλάσσιων καλωδίων μεταξύ Σουηδίας και Γερμανίας, μεταξύ Νορβηγίας και Δανίας, μεταξύ Ηνωμένου Βασιλείου, Ιρλανδίας και ηπειρωτικής Ευρώπης, και μεταξύ Ισπανίας και Μαρόκου. Η Τράπεζα χρηματοδότησε επίσης πολυάριθμα υδροηλεκτρικά έργα. Οι χρηματοδοτήσεις με στόχο την ορθολογική χρήση της ενέργειας αφορούσαν επενδύσεις στο βιομηχανικό τομέα και έργα σε μονάδες ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο ή με αστικά απόβλητα, σε όλα τα κράτη μέλη της Ένωσης.

ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ – ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΕΤΕΠ

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας υπάρχουν άφθονες στην Ευρωπαϊκή Ένωση και έχουν σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης. Ωστόσο, η εκμετάλλευσή τους είναι άριστη και, μέχρι στιγμής, γενικά περιορισμένη. Αυτό μπορεί να οφείλεται στο σχετικά υψηλό αρχικό επενδυτικό κόστος που απαιτεί, αν και το λειτουργικό κόστος μπορεί να είναι χαμηλό. Επιπλέον, η υλοποίηση επενδύσεων στον τομέα αυτό συχνά προϋποθέτει τη χρήση τεχνολογίας που δεν έχει δοκιμαστεί και, ως εκ τούτου, οι επενδύσεις αυτές είναι δύσκολο να αξιολογηθούν και ενέχουν σχετικά υψηλό κίνδυνο. Ορισμένα επενδυτικά σχέδια χρειάζεται να επιδοτούνται, διότι τα περιβαλλοντικά οφέλη της ανανεώσιμης ενέργειας μπορεί να είναι δύσκολο να αντικατοπτριστούν στην οικονομική απόδοση του έργου για τον επενδυτή. Οι επενδύσεις αυτού του είδους μπορεί, επίσης, να είναι πολύ μικρού μεγέθους και, ως εκ τούτου, να μην εμπίπτουν στο πλαίσιο των χρηματοδοτήσεων της ΕΤΕΠ, όπως αυτό ορίζεται από το Καταστατικό της.

Ωστόσο, ακόμη και σε μια περισσότερο ανταγωνιστική ενεργειακή αγορά στην ΕΕ, οι προοπτικές για τον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας είναι θετικές:

- η τεχνολογία βελτιώνεται,
- το κόστος μειώνεται, σε μερικές περιπτώσεις με μεγάλη ταχύτητα (π.χ. στον τομέα της αιολικής ενέργειας οι πραγματικές τιμές ανά kW μειώθηκαν κατά περίπου 2/3 την τελευταία δεκαετία),
- η αντιμετώπιση όσον αφορά τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αλλάζει προς το θετικότερο,
- οι επιχειρήσεις παραγωγής και παροχής υπηρεσιών στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ωριμάζουν. Τα πρώτα έργα μεγάλης κλίμακας έχουν πλέον υλοποιηθεί και η οικονομική ανταγωνιστικότητα βελτιώνεται σε όλους τους υποτομείς, ιδίως σε σύγκριση με άλλες αποκεντρωμένες δραστηριότητες. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προωθεί την ανάπτυξη αυτών των μορφών ενέργειας μέσω μιας σειράς προγραμμάτων έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης.

Μέχρι στιγμής, οι χορηγήσεις της ΕΤΕΠ έχουν συγκεντρωθεί στους τομείς ανανεώσιμης ενέργειας που είναι περισσότερο ανεπτυγμένοι από εμπορική και τεχνική άποψη, όπως π.χ. η υδροηλεκτρική και η αιολική ενέργεια. Άλλα έργα, όπως π.χ. αυτά που αφορούν την παραγωγή ενέργειας από βιομάζα, ξυλάνθρακα, ξύλο, και

την ηλιακή και γεωθερμική ενέργεια, έχουν μέχρι στιγμής μικρό μερίδιο στο χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων της Τράπεζας. Αυτό μπορεί να αναμένεται ότι θα αλλάξει κατά τα ερχόμενα χρόνια, λόγω της έμφασης που δίνεται εκ νέου στους τομείς αυτούς στο πλαίσιο της ενεργειακής και

Γεωθερμικός σταθμός στην περιοχή Λατέρα (Λάτιο), στην Ιταλία

περιβαλλοντικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όπως λέχθηκε παραπάνω, τα σχετικά έργα καθίστανται διαρκώς πιο πρόσφορα για τραπεζική χρηματοδότηση, αν και, σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να εξακολουθήσει να χρειάζεται ένα μείγμα δανείων και επιχορηγήσεων για την υλοποίησή τους. ■

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το θέμα, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στην Υπηρεσία Πληροφόρησης και Επικοινωνίας της ΕΤΕΠ (κα Yvonne Berghorst), όπου διατίθενται επίσης το φυλλάδιο «Πολιτική της ΕΤΕΠ στον Τομέα του Περιβάλλοντος» και άλλα σχετικά έντυπα, όπως το «EIB's Environmental Guidelines»:

100, bd Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg
Τηλ.: (00352) 4379 3154
Φαξ: (00352) 4379 3189
e-mail: y.berghorst@eib.org
Internet: <http://www.eib.org>

Εισαγωγή του Ευρώ: Τι θα αλλάξει για τα εκκρεμή δάνεια της ΕΤΕπ;

Η υιοθέτηση του ευρώ από 11 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽¹⁾, σε συνέχεια των αποφάσεων που έλαβε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις Βρυξέλλες στις αρχές Μαΐου 1998, σημαίνει τη δημιουργία ενός νέου νομίσματος, το οποίο αναμένεται να διαδραματίσει πολύ σημαντικό ρόλο σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η ΕΤΕπ έχει ήδη συμβάλει στην καθιέρωση του ευρώ με διάφορους τρόπους, και ιδίως με τη δανειοληπτική στρατηγική της, η οποία αποσκοπεί στη δημιουργία μιας «βαθιάς» και με υψηλή ρευστότητα αγοράς χρεογράφων εκφρασμένων σε ευρώ. Χάρη στην εμπειρία της και τη θέλησή της να στηρίξει την εισαγωγή του ευρώ, η ΕΤΕπ είναι και θα παραμείνει σημαντικός παράγοντας στην αγορά του ενιαίου νομίσματος.

Εν όψει της έναρξης του τρίτου σταδίου της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ) και της εισαγωγής του ενιαίου νομίσματος την 1η Ιανουαρίου 1999, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) θεωρεί χρήσιμο να ενημερώσει τους δανειολήπτες της, τους εγγυητές και τους επενδυτές σχετικά με τις αλλαγές που συνεπάγεται η εισαγωγή του ευρώ (EUR) για τις χρηματοδοτήσεις της.

Οι αλλαγές αυτές λαμβάνουν πλήρως υπόψη τα δικαιώματα των ενδιαφερομένων μερών (βλ. κείμενο σε πλαίσιο).

Οι κύριες συνέπειες για τις εκκρεμείς χορηγήσεις της ΕΤΕπ είναι οι ακόλουθες:

(1) Τα 11 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που συμμετέχουν στο τρίτο στάδιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, όπως καθορίστηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 2-3 Μαΐου 1998, είναι τα ακόλουθα: Βέλγιο, Γερμανία, Ισπανία, Γαλλία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Αυστρία, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία και Φινλανδία.

ΙΣΧΥΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Όλες οι χρηματοδοτικές και εγγυητικές συμβάσεις της ΕΤΕπ, που θα έχουν υπογραφεί πριν από την εισαγωγή του ευρώ, ανεξαρτήτως του νομίσματος στο οποίο είναι εκφρασμένες, θα εξακολουθήσουν να ισχύουν μετά την 01.01.1999. Τα επιτόκια και όλοι οι όροι, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων που αφορούν δεσμεύσεις, ημερομηνίες λήξης, χρονοδιαγράμματα αποπληρωμής και δυνατότητες πρόωρης εξόφλησης, θα παραμείνουν όπως έχουν.

ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

- Όλες οι πιστώσεις που έχουν ανοιχθεί σε εθνικές νομισματικές μονάδες των συμμετεχόντων κρατών μελών και/ή σε άλλα νομίσματα, παραμένουν αμετάβλητες.

- Σε όλες τις πιστώσεις που έχουν ανοιχθεί σε Ecu, το Ecu θα μετατραπεί αυτομάτως σε ευρώ την 01.01.1999, με ισοτιμία 1 Ecu = 1 ευρώ.

ΝΟΜΙΣΜΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΗ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

- Δάνεια εκταμιευθέντα σε εθνικές νομισματικές μονάδες των συμμετεχόντων κρατών μελών: τα δάνεια αυτά θα παραμείνουν εκφρασμένα στο αρχικά προβλεφθέν νόμισμα, εκτός εάν συμφωνηθεί μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών η μετατροπή σε ευρώ. Στην περίπτωση αυτή, η τελική διευθέτηση μεταξύ των ποσών που πρέπει να εξοφληθούν σε εθνικές νομισματικές μονάδες και του ισότιμού τους σε ευρώ, θα γίνεται κατά την ημερομηνία καταβολής της τελευταίας δόσης.

- Δάνεια εκταμιευθέντα σε Ecu: το Ecu θα αντικατασταθεί αυτομάτως από το ευρώ την 01.01.1999, με ισοτιμία 1 Ecu = 1 ευρώ.

- Δάνεια εκταμιευθέντα σε άλλα νομίσματα: τα δάνεια αυτά θα παραμείνουν εκφρασμένα στο νόμισμα που προβλεπόταν αρχικά από τη σύμβαση.

ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ ΚΑΙ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

Οι πληρωμές που συνδέονται με τις χρηματοδοτικές συμβάσεις, συμπεριλαμβανομένων των ετήσιων καταβολών χρεολυσίων και τόκων, των πρόωρων εξοφλήσεων, των προστίμων και όλων των λοιπών πληρωτέων ποσών, θα πραγματοποιούνται ως εξής:

- Δάνεια εκταμιευθέντα σε Ecu: οι πληρωμές θα γίνονται σε ευρώ, δεδομένου ότι την 01.01.1999 το Ecu θα αντικατασταθεί αυτομάτως από το ευρώ, με ισοτιμία: 1 Ecu = 1 ευρώ.

- Δάνεια εκταμιευθέντα στην εθνική νομισματική μονάδα συμμετέχοντος κράτους μέλους:

– κατά τη μεταβατική περίοδο (έως την 31.12.2001):

σε ευρώ ή στην εθνική νομισματική μονάδα συμμετέχοντος κράτους μέλους στην οποία εκταμιεύθηκε το δάνειο, ανάλογα με την προτίμηση του δανειολήπτη. Εξυπακούεται ότι η Τράπεζα θα δεχθεί σε κάθε περίπτωση την αποπληρωμή σε ευρώ.

– μετά τη μεταβατική περίοδο (από την 01.01.2002):

σε ευρώ, δεδομένου ότι οι χρηματοδοτικές συμβάσεις θα θεωρούνται ως εκφρασμένες σε ευρώ.

- Δάνεια εκταμιευθέντα σε άλλα νομίσματα: στα νομίσματα στα οποία έγινε η εκταμίευση.

ΕΠΙΤΟΚΙΑ

Το επιτόκιο ή τα επιτόκια που εφαρμόζονται, είναι εκείνα που ισχύουν κατά την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης ή, στην περίπτωση συμβάσεων ανοικτού επιτοκίου, κατά την ημερομηνία κάθε εκταμίευσης, ανεξαρτήτως του τύπου του επιτοκίου (σταθερό, σταθερό αναθεωρήσιμο, κυμαινόμενο ή μετατρέψιμο).

- Δάνεια σταθερού επιτοκίου (συμπεριλαμβανομένου του σταθερού αναθεωρήσιμου επιτοκίου και του μετατρέψιμου, εάν έχει ήδη μετατραπεί): το επιτόκιο θα παραμείνει εκείνο που είχε αρχικά προβλεφθεί στη σύμβαση, ανεξαρτήτως του νομίσματος.

- Δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου (συμπεριλαμβανομένου του μετατρέψιμου, εάν δεν έχει ήδη μετατραπεί):

– Κυμαινόμενο περιθώριο (spread): το επιτόκιο αναφοράς θα εξακολουθήσει να είναι το ειδικό κυμαινόμενο επιτόκιο της ΕΤΕπ, με ένα ανώτατο όριο εκφραζόμενο σε ποσοστιαίες μονάδες πάνω από το σχετικό επιτόκιο αναφοράς.

– Σταθερό περιθώριο (spread): άμεση τιμολόγηση, με βάση το επιτόκιο αναφοράς που είχε αρχικά προβλεφθεί ή το επιτόκιο που έχει θεσπιστεί ως διάδοχό του.

Επιτόκια αναφοράς

- Δάνεια εκταμιευθέντα σε Ecu ή σε εθνικές νομισματικές μονάδες των συμμετεχόντων κρατών μελών: από την 01.01.1999, το επιτόκιο αναφοράς θα είναι το διάδοχο επιτόκιο αναφοράς, το EURIBOR ή το EURO-LIBOR^(*), ανάλογα με την περίπτωση.

- Δάνεια εκταμιευθέντα σε εθνικά νομίσματα των μη συμμετεχόντων κρατών μελών: θα εφαρμόζεται το επιτόκιο αναφοράς που προβλέπεται στη σύμβαση (π.χ. GBP – LIBOR, GRD – ATHIBOR, DKK – CIBOR και SEK – STIBOR).

- Δάνεια εκταμιευθέντα σε άλλα κύρια νομίσματα (USD, JPY, CHF, κ.λπ.): το επιτόκιο αναφοράς που θα εφαρμόζεται θα

ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΟ ΕΥΡΩ

Από 1ης Ιανουαρίου 1999, το Ecu θα αντικατασταθεί αυτομάτως από το ευρώ (EUR) σε αντιστοιχία 1:1, σε όλες τις νομικές πράξεις. Το ευρώ θα καταστεί το ενιαίο νόμισμα των κρατών μελών που συμμετέχουν στο τρίτο στάδιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, ενώ οι εθνικές νομισματικές μονάδες τους θα εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται ως υποδιαρέσεις του ευρώ.

Κατά τη μεταβατική περίοδο (01.01.1999 – 31.12.2001), οι δύο βασικές αρχές που θα ισχύουν για τις χρηματοδοτικές και δανειοληπτικές πράξεις της ΕΤΕπ είναι:

«Η συνέχεια των συμβάσεων» (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1103/97 του Συμβουλίου, άρθρο 3⁽¹⁾): σύμφωνα με το άρθρο αυτό, η καθιέρωση του ευρώ δεν μεταβάλλει τους όρους των νομικών πράξεων, με την επιφύλαξη κάθε άλλης ρύθμισης την οποία ενδέχεται να συμφωνήσουν τα μέρη.

«Καμία υποχρέωση – καμία απαγόρευση» (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 974/98 του Συμβουλίου, άρθρο 8⁽²⁾): κάθε μέρος μπορεί να χρησιμοποιήσει το ευρώ, αλλά δεν μπορεί να υποχρεωθεί να το πράξει. Κάθε ποσό που εκφράζεται είτε σε ευρώ είτε στην εθνική νομισματική μονάδα συμμετέχοντος κράτους μέλους και είναι πληρωτέο εντός του κράτους αυτού, μπορεί να καταβληθεί είτε σε ευρώ είτε στην οικεία εθνική νομισματική μονάδα.

Από την 01.01.2002, τα νομίσματα των 11 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που συμμετέχουν στο τρίτο στάδιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης θα παύσουν να χρησιμοποιούνται στις συναλλαγές υπό μορφή λογιστικών εγγραφών. Μέχρι τα μέσα του 2002, το αργότερο, τα νομίσματα αυτά θα παύσουν να έχουν την ιδιότητα νόμιμου χρήματος και θα αντικατασταθούν πλήρως από το ευρώ. Ταυτόχρονα, τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα σε εθνική νομισματική μονάδα θα αποσυρθούν από την κυκλοφορία.

(¹) ΕΕΕΚ, L 162, της 19.06.1997

(²) ΕΕΕΚ, L 139, της 11.05.1998

είναι εκείνο που προβλέπεται στη σύμβαση.

(²) Το EURIBOR θα είναι το κυμαινόμενο επιτόκιο αναφοράς του ευρώ που θα χρησιμοποιείται από την Ομοσπονδία Τραπεζών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την ACI (Association Cambiste Internationale). Θα ανακοινωθεί επισήμως σε όλες τις κύριες υπηρεσίες πληροφόρησης για πρώτη φορά από την Dow Jones Ltd, την 04.01.1999, στις 11:00, ώρα Βρυξελλών. Το EURO-LIBOR θα είναι ένα κυμαινόμενο επιτόκιο αναφοράς που θα χρησιμοποιείται από τη Βρετανική Ένωση Τραπεζιτών (British Bankers' Association). Θα ανακοινώνεται στο Λονδίνο.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ (ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗΣ, ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗΣ Κ.ΛΠ.)

Οι πληροφορίες χρηματοοικονομικής φύσης που θα παρέχει η ΕΤΕπ στους δανειολήπτες και στους εγγυητές σχετικά με τις χρηματοδοτικές συμβάσεις, θα έχουν ως εξής:

- Σε εθνικές νομισματικές μονάδες των συμμετεχόντων κρατών μελών: όπως

προβλεπόταν αρχικά στη σύμβαση, μαζί με το ισότιμο σε ευρώ.

- Απευθείας σε ευρώ, εάν το νόμισμα στο οποίο εκφράζεται το δάνειο έχει μετατραπεί σε ευρώ ή εάν το δάνειο ήταν εκφρασμένο σε Ecu, δεδομένου ότι το Ecu θα αντικατασταθεί αυτομάτως από το ευρώ με ισοτιμία 1 Ecu = 1 ευρώ.

- Δάνεια σε εθνικά νομίσματα των μη συμμετεχόντων κρατών μελών καθώς και

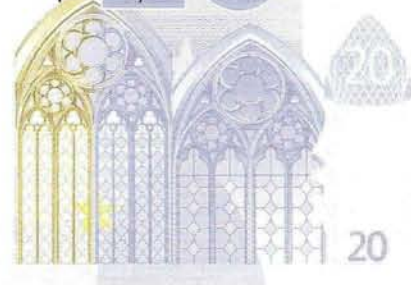
δάνεια σε άλλα κύρια νομίσματα που χρησιμοποιούνται διεθνώς στις συναλλαγές: στο νόμισμα ή στα νομίσματα που προβλέπονται στη σύμβαση.

ΕΓΓΥΗΣΗ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

Η εγγύηση του δανείου πρέπει να είναι εκφρασμένη στο νόμισμα στο οποίο είναι εκφρασμένο το δάνειο.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την εισαγωγή του ευρώ και τις συνακό-

λουθες αλλαγές στη δανειοληπτική και χρηματοδοτική δραστηριότητα της ΕΤΕπ περιέχονται στο φυλλάδιο «Χορηγήσεις και δανεισμός της ΕΤΕπ κατά τη μετάβαση στο ευρώ», το οποίο διατίθεται σε 11 γλώσσες.

Η πρόκληση για την Ευρώπη: Επενδύσεις για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων διοργάνωσε το τέταρτο Συνέδριο ΕΤΕπ (1) στις 22 και 23 Οκτωβρίου στο Λονδίνο, με θέμα το ρόλο των επενδύσεων στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Στο συνέδριο συμμετείχαν 350 περίπου απεσταλμένοι από τράπεζες και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, βιομηχανικές επιχειρήσεις, συνδικαλιστικές οργανώσεις, εθνικούς, περιφερειακούς και τοπικούς δημόσιους φορείς, διεθνείς οργανισμούς, ακαδημαϊκούς κύκλους και μέσα μαζικής ενημέρωσης. Την πρώτη ημέρα, κατά τη συνεδρίαση ολομέλειας, εξετάστηκαν θέματα γενικού χαρακτήρα, δηλαδή ποιά μέσα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ενίσχυση της απασχόλησης και πιο είναι το κατάλληλο κοινωνικό μοντέλο που πρέπει να αναπτυχθεί. Το πρόγραμμα της δεύτερης ημέρας ήταν περισσότερο τεχνικό: εξετάστηκαν οι δυνατότητες προώθησης της ανάπτυξης μέσω της χρηματοδότησης επενδύσεων από την κεφαλαιαγορά, σε μια μεγάλη, ενοποιημένη κεφαλαιαγορά του ευρώ, καθώς οι δυνατότητες παροχής επιχειρηματικών κεφαλαίων σε καινοτόμους μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ).

ΘΕΜΑ ΚΑΙΡΙΑΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Στόχος του ετήσιου Συνεδρίου της ΕΤΕπ είναι να συγκεντρώνει ειδήμονες επί των κύριων ευρωπαϊκών θεμάτων, για να

(1) Βλ. επίσης ΕΤΕπ-Πληροφορίες, αριθ. 97, σελ. 15.

συζητήσουν τις παλαιότερες και τις μελλοντικές τάσεις όσον αφορά τα θέματα αυτά. Για το σκοπό αυτό η Τράπεζα μπορεί να αξιοποιεί, μεταξύ άλλων, τις πολυάριθμες επαφές της στην αγορά, συμπεριλαμβανομένου του τραπεζικού τομέα, της βιομηχανίας και των δημόσιων αρχών, τη θέση της στο θεσμικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη συνεργασία της με άλλα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Το εφεντικό Συνέδριο αντικατόπτριζε το ενδιαφέρον, τόσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και της ΕΤΕπ, για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, ένα κρίσιμο θέμα, από το οποίο θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό η επιτυχία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης και η μελλοντική διεύρυνση της ΕΕ. Η σημασία της σχέσης μεταξύ επενδύσεων και δημιουργίας απασχόλησης υπογραμμίστηκε στις διαδοχικές συνόδους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, και πρώτα από όλα στη σύνοδο κορυφής του Άμστερνταμ, τον Ιούνιο 1997, κατά την οποία οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της ΕΕ ανέλαβαν τη δέσμευση να αντιμετωπίσουν τα διαρθρωτικά προβλήματα από τα οποία πηγάζει η ανεργία. Η ΕΤΕπ, ανταποκρινόμενη στο αίτημα που της υπέβαλαν, να υποστηρίξει το Ψήφισμά τους για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση, δημιούργησε το «Ειδικό Πρόγραμμα Δράσης του Άμστερνταμ» (ΕΠΔΑ),

με σκοπό να εντείνει τη χρηματοδοτική δραστηριότητα υπέρ επενδύσεων που προάγουν τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Ο Πρόεδρος της ΕΤΕπ, Sir Brian Unwin, τόνισε στην εναρκτήρια ομιλία του ότι το θέμα του Συνεδρίου πρέπει να εξεταστεί μέσα σε ένα γενικότερο πλαίσιο: η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να μειώσει το εξαιρετικά υψηλό ποσοστό ανεργίας, ενώ επικρατεί παγκοσμίως μια χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση, από την οποία δεν μπορεί να διαφύγει άθικτη. Σε ένα τόσο ασταθές περιβάλλον, η συμβολή της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης στη δημιουργία μιας ζώνης σταθερότητας με

Sir Brian Unwin, Πρόεδρος της ΕΤΕπ

ένα ισχυρό ενιαίο νόμισμα, έχει ακόμη μεγαλύτερη σημασία για τις κεφαλαιαγορές και τις χρηματοπιστωτικές αγορές της Ευρώπης και ολόκληρου του κόσμου. Η μακροχρόνια επιτυχία της ΟΝΕ θα εξαρτηθεί, σε μεγάλο βαθμό, από τη διατήρηση και την ενθάρρυνση των επενδύσεων, ιδίως σε μια εποχή διαρκούς περιορισμού των δημοσιονομικών πόρων και των δημόσιων δαπανών.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΤΕΠ

Η ΕΤΕΠ, ως χρηματοδοτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διαδραματίζει σημαντικό ρόλο όσον αφορά τις πρωτοβουλίες της Ένωσης για δημιουργία βιώσιμων θέσεων απασχόλησης και μείωση της ανεργίας, μέσω της παροχής μακροπρόθεσμων χρηματοδοτήσεων για υγιείς επενδύσεις. Το «Ειδικό Πρόγραμμα Δράσης του Άμστερνταμ» που δημιούργησε η Τράπεζα, προσφέρει νέες χρηματοδοτικές δυνατότητες στους τομείς της υγείας και της παιδείας, που είναι τομείς έντασης εργασίας, ενώ παράλληλα της επιτρέπει να αυξήσει την υποστήριξη της στους παραδοσιακότερους τομείς του περιβάλλοντος, της πολεοδομικής ανάπτυξης και των διευρωπαϊκών δικτύων (ΔΕΔ). Το πιο σημαντικό και καινοτόμο στοιχείο του ΕΠΔΑ είναι μια «θυρίδα» για τη διοχέτευση επιχειρηματικών κεφαλαίων σε καινοτόμους μικρομεσαίους επιχειρήσεις (ΜΜΕ), που παρουσιάζουν δυνατότητες ανάπτυξης και δημιουργίας θέσεων απασχόλησης. Μέσω της «Θυρίδας ΜΜΕ», η Τράπεζα αναμένει να συμβάλει σημαντικά στην ανάπτυξη της προς το παρόν περιορισμένης ευρωπαϊκής αγοράς επιχειρηματικών κεφαλαίων, που είναι κείριας σημασίας για τη μελλοντική δημιουργία απασχόλησης και την ανάπτυξη στην Ευρώπη. Μέχρι στιγμής, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΑΕ) και μεγάλο αριθμό ευρωπαϊκών τραπεζών και άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, η ΕΤΕΠ έχει εγκρίνει χορηγήσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων συνολικού ύψους άνω των 500 εκατομ. Ecu, για επενδύσεις σε όλα σχεδόν τα κράτη μέλη της ΕΕ. Πέρυσι, οι χορηγήσεις της Τράπεζας στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης (23 δισεκατ. Ecu) συνέβαλαν στη χρηματοδότηση επενδύσεων που αντιπροσώπευαν το 6% των ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου. Τα 2/3 των χορηγήσεων κατευθύνθηκαν σε επενδύσεις που προάγουν την οικονομική ανάπτυξη στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές.

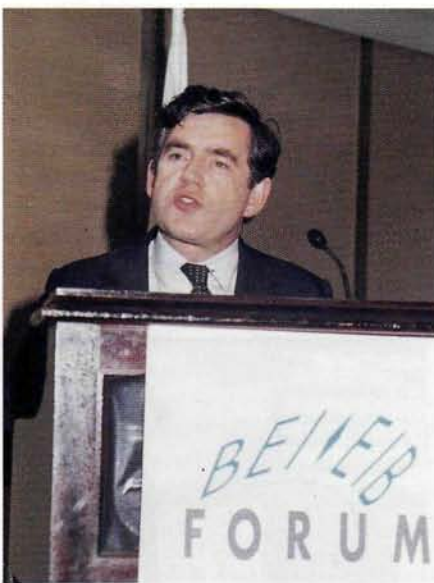
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΕΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Ο προσκεκλημένος ομιλητής κ. Gordon Brown, Υπουργός Οικονομικών και Διοικητής της ΕΤΕΠ για το Ηνωμένο Βασίλειο, τόνισε στην εναρκτήρια ομιλία του ότι η

επένδυση σε «δυνατότητες απασχόλησης» αποτελεί προϋπόθεση για την αύξηση της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης. Ο κύριος πλούτος της Ευρώπης, είπε, είναι οι επιστήμονες της και, ως εκ τούτου, το μέλλον της εξαρτάται κυρίως από επενδύσεις στους τομείς της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης. Κατά τη συνεδρίαση ολομέλειας οι ομιλητές παρουσίασαν τις προσωπικές τους απόψεις σε θέματα όπως: Γιατί η Ευρώπη απέτυχε κατά την τελευταία εικοσαετία να παράγει περισσότερες θέσεις απασχόλησης; Το «ευρωπαϊκό» κοινωνικό μοντέλο αποτέλεσε εμπόδιο στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης; Τι πρέπει να αλλάξει για να ενισχυθεί η δημιουργία απασχόλησης; Ένας από τους ομιλητές ήταν ο κ. Jacques Delors, πρώην πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της οποίας η Λευκή Βίβλος για την Ανάπτυξη, την Ανταγωνιστικότητα και την Απασχόληση μπορεί να θεωρηθεί ως η πηγή της παρούσας στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την ανάπτυξη και την απασχόληση.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΩΝ

Κατά τις συνεδριάσεις της δεύτερης ημέρας οι ομιλητές ήταν απεσταλμένοι από βιομηχανικές επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων μικρομεσαίων επιχειρήσεων), ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, ταμεία συντάξεων, καθώς και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επεν-

Gordon Brown, Υπουργός Οικονομικών και Διοικητής της ΕΤΕΠ για το Ηνωμένο Βασίλειο

δύσεων. Κατά τη συνεδρίαση με θέμα τις προοπτικές όσον αφορά τη χρηματοδότηση επενδύσεων σε μια ενοποιημένη κεφαλαιαγορά, παρουσιάστηκαν αναλύσεις σχετικά με τους φραγμούς που πρέπει να αρθούν, προκειμένου τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια

Jacques Delors, πρώην Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

να καταστούν όλο και περισσότερο πηγή χρηματοδότησης για τις επιχειρήσεις. Παρατηρήθηκε ότι πολλά θέματα, όπως π.χ. η θέσπιση κοινών κανονισμών, η εναρμόνιση και η διαφάνεια δεν έχουν ακόμη ρυθμιστεί πλήρως. Από όλους αναμένεται ότι οι επιχειρήσεις θα αναζητούν όλο και περισσότερο μετοχικό κεφάλαιο και, λαμβανομένων υπόψη των τρεχουσών μεταρρυθμίσεων στα δημόσια συστήματα συντάξεων και της αναμενόμενης αύξησης των αποταμιεύσεων από ιδιωτικές συντάξεις, δεν θα πρέπει να υπάρξει έλλειψη ζήτησης για μετοχές. Στη συνεδρίαση με θέμα την πρόσβαση των καινοτόμων επιχειρήσεων σε κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου, μεταξύ των θεμάτων που εξετάστηκαν ήταν οι λόγοι για τους οποίους οι αγορές επιχειρηματικών κεφαλαίων στην ηπειρωτική Ευρώπη υστερούν σε σχέση με τις αντίστοιχες αγορές των αγγλοσαξονικών χωρών, και οι τρόποι με τους οποίους μπορούν να αρθούν οι φραγμοί που αποτελούν εμπόδιο στην καινοτομία και στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων. Όλοι συμφώνησαν ότι τα επιχειρηματικά κεφάλαια αποτελούν εργαλείο αποφασιστικής σημασίας για τις επιχειρήσεις με ταχεία ανάπτυξη, οι οποίες έχουν ανάγκη να διευρύνουν την κεφαλαιουχική βάση τους πριν αποκτήσουν πρόσβαση στα χρηματιστήρια.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Οι ομιλίες και τα κύρια σημεία των συζητήσεων του Συνεδρίου θα δημοσιευτούν στα αγγλικά, στα Πρακτικά (Proceedings) του Συνεδρίου, το Φεβρουάριο 1999, και θα διανεμηθούν ευρέως σε όλους όσους ενδιαφέρονται για το θέμα του Συνεδρίου. (2)

(2) Τα Proceedings μπορούν να ληφθούν δωρεάν από την Υπηρεσία Πληροφόρησης και Επικοινωνίας της ΕΤΕΠ, Γραφείο Πληροφοριών, φαξ: 00352 4379 3189. Για πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα και άλλα στοιχεία του Συνεδρίου, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με την κα Yvonne Berghorst, Φαξ: 00352 4379 3189, e-mail: y.berghorst@eib.org.

Τρεις νέες εκθέσεις αξιολόγησης σχετικά με την περιφερειακή ανάπτυξη

Οι ex-post αξιολογήσεις που εκπονεί η ΕΤΕπ αποτελούν εργαλείο για αύξηση της ευθύνης και σκοπός τους είναι η εκτίμηση του βαθμού στον οποίο η Τράπεζα επιτυγχάνει τους συνολικούς στόχους που επιδιώκει με τη χρηματοδοτική δραστηριότητά της.

Η «Μονάδα Αξιολόγησης των Χρηματοδοτήσεων» της ΕΤΕπ δημοσίευσε πρόσφατα εκθέσεις σχετικά με τρεις τομεακές μελέτες αξιολόγησης:

- Χρηματοδοτήσεις στον τομέα των τηλεπικοινωνιών στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Βιομηχανικές επενδύσεις που χρηματοδοτήθηκαν από την ΕΤΕπ στο πλαίσιο της ενίσχυσης της περιφερειακής ανάπτυξης.
- Συμβολή των μεγάλων οδικών και σιδηροδρομικών έργων υποδομής στην περιφερειακή ανάπτυξη.

Οι μελέτες καλύπτουν συνολικά 56 επενδυτικά σχέδια, που χρηματοδοτήθηκαν από την ΕΤΕπ στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αντιπροσωπεύουν το 15% περίπου του σχετικού τμήματος του χαρτοφυλακίου επενδυτικών σχεδίων της ΕΤΕπ. Οι μελέτες, οι οποίες περιλάμβαναν επιτόπιες επισκέψεις και συναντήσεις με τους φορείς των έργων, εκπονήθηκαν συστηματικά με τη βοήθεια εξωτερικών εμπειρογνομόνων, ώστε να εξασφαλιστεί η ανεξαρτησία στην αξιολόγηση, τόσο των επιμέρους επενδυτικών σχεδίων, όσο και των γενικών συμπερασμάτων.

Οι εκθέσεις συζητήθηκαν διεξοδικά στο εσωτερικό της Τράπεζας πριν από την υποβολή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΤΕπ, και είναι ήδη διαθέσιμες για το κοινό.

Οι τρεις μελέτες έχουν τον ίδιο βασικό στόχο, δηλαδή να δείξουν σε ποίο βαθμό η ΕΤΕπ επέτυχε τους στόχους της που, στη συγκεκριμένη περίπτωση, αφορούν την περιφερειακή ανάπτυξη. Η αρχή της ευθύνης αποκτά διαρκώς μεγαλύτερη βαρύτητα, όχι μόνο στο δημόσιο διάλογο, αλλά επίσης στους πολιτικούς κύκλους, συμπεριλαμβανομένων αυτών με τους οποίους η ΕΤΕπ έχει στενή επαφή, και τα

τελευταία χρόνια έχουν τεθεί ακόμη πιο συχνά ερωτήματα σχετικά με τις επιδόσεις της ΕΤΕπ στο θέμα αυτό.

Επιπλέον, οι μελέτες έχουν σκοπό να αποτελέσουν τη βάση για εσωτερικές συζητήσεις σχετικά με την πολιτική της Τράπεζας. Για τις συζητήσεις περί στρατηγικής και τον προγραμματισμό των δραστηριοτήτων χρειάζονται έγγραφα στοιχεία, σχετικά με τα προηγούμενα αποτελέσματα και τους δείκτες επιδόσεων, ώστε να οδηγείται η μελλοντική δραστηριότητα της ΕΤΕπ προς την επιθυμητή κατεύθυνση.

Τέλος, οι μελέτες έχουν σκοπό να αποτελέσουν χρήσιμη πηγή πληροφόρησης για τη διοίκηση και το προσωπικό της Τράπεζας. Η ικανότητα προσαρμογής του οργανισμού στο μεταβαλλόμενο περιβάλλον εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από την ικανότητά του να αξιολογεί σωστά τις προηγούμενες επιδόσεις του.

Μεταξύ των διαφόρων συμπερασμάτων των εκθέσεων, πρέπει να αναφερθεί ότι, από όσο φαίνεται, τα έργα – ιδίως τα έργα υποδομής και οι επενδύσεις στον τομέα των τηλεπικοινωνιών – έχουν υλοποιηθεί σωστά, είναι εύρωστα και λειτουργούν ικανοποιητικά. Συνεπώς, οι μελέτες επιβεβαιώνουν ότι η ΕΤΕπ επιλέγει και χρηματοδοτεί μόνο επενδύσεις υψηλής ποιότητας.

Ωστόσο, οι μελέτες καταδεικνύουν ορισμένες αδυναμίες σχετικές με την έννοια του επενδυτικού σχεδίου, όπως την εφαρμόζει η ΕΤΕπ: για οικονομικούς λόγους, ένα επενδυτικό σχέδιο συχνά καθορίζεται απομονώνοντας συγκεκριμένα τμήματα, τα οποία αποτελούν μέρος μιας ευρύτερης επένδυσης ή ενός επενδυτικού προγράμματος. Στις περιπτώσεις αυτές είναι δύσκολο να εκτιμηθούν η αποδοτικότητα και τα συνολικά οφέλη που απορρέουν από το πρόγραμμα και, ως εκ τούτου, η συμβολή ή ο αντίκτυπος του επενδυτικού σχεδίου, αυτού καθαυτού, ως προς τους στόχους, είναι μερικές φορές δύσκολο να δειχθούν.

Αυτό οδήγησε στο βασικό συμπέρασμα, το οποίο κατεγράφη και στις τρεις εκθέσεις, ότι η ΕΤΕπ δεν κατέχει ακόμη ένα εργαλείο ή άλλο μέσο, που να της επιτρέπει συστηματική αξιολόγηση της συνολικής συμβολής της στην περιφερειακή ανάπτυξη. Συγκεκριμένα, οι μελέτες βρήκαν ενδείξεις ότι το 26% όλων των επενδυτικών σχεδίων που χρηματοδοτήθηκαν δεν είχαν αποφασιστικό αντίκτυπο στην περιφερειακή ανάπτυξη, ενώ στο 50% των περιπτώσεων βρέθηκαν σαφείς ενδείξεις θετικού αντίκτυπου.

Με βάση τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματά τους, οι εκθέσεις συνιστούν τη

λήψη διαφόρων μέτρων για την ενσωμάτωση της αποκτηθείσας εμπειρίας στις μελλοντικές δραστηριότητες. Μεταξύ των μέτρων αυτών περιλαμβάνονται η ενίσχυση των διαδικασιών παρακολούθησης των επενδυτικών σχεδίων, η αναθεώρηση της προσέγγισης όσον αφορά τον ορισμό του επενδυτικού σχεδίου, ώστε να ενσωματώνει καλύτερα την έννοια του προ-

γράμματος, και βελτιώσεις στις μεθόδους αξιολόγησης του αντίκτυπου στην περιφερειακή ανάπτυξη.

Η ΕΤΕπ ξεκίνησε μια σειρά από εσωτερικές συζητήσεις για την εξέταση των τρόπων υλοποίησης των συστάσεων αυτών. Οι συζητήσεις αυτές δεν έχουν ακόμη καταλήξει σε συμπεράσματα.

Οι εκθέσεις διατίθενται στο κοινό στα αγγλικά, γαλλικά και γερμανικά, από την Υπηρεσία Πληροφόρησης και Επικοινωνίας της ΕΤΕπ (φαξ: 00352-4379 3188), ενώ βρίσκονται επίσης στις «σελίδες» της ΕΤΕπ στο Internet: www.eib.org. ■

ΕΤΕπ – ΟΟΣΑ Διήμερη σύσκεψη εμπειρογνομώνων για την αξιολόγηση επενδύσεων στον τομέα της παιδείας

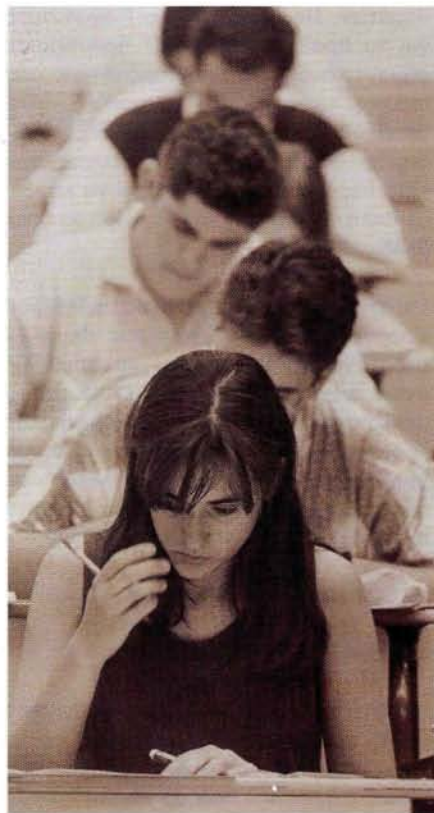
■ Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας ΕΠΔΑ (Ειδικό Πρόγραμμα Δράσης του Άμστερνταμ), η Διεύθυνση Επενδυτικών Σχεδίων της ΕΤΕπ ανέπτυξε πέρυσι επαφές με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), με σκοπό τη βελτίωση της τεχνογνωσίας της Τράπεζας στον τομέα της παιδείας, ο οποίος εντάχθηκε πρόσφατα στο πεδίο χρηματοδοτικής δραστηριότητας της ΕΤΕπ. Οι επαφές αυτές οδήγησαν σε συμφωνία για συνεργασία μεταξύ των δύο οργανισμών σε ένα πρόγραμμα, που έχει σκοπό να βοηθήσει την ΕΤΕπ να κατανοήσει καλύτερα τα κύρια πρακτικά προβλήματα που προκύπτουν κατά την αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων και να διευρύνει το δίκτυο επαφών της σε αυτό τον τομέα δραστηριότητας.

Στο πλαίσιο της συμφωνίας αυτής, μια «σύσκεψη εμπειρογνομώνων» πραγματοποιήθηκε στην ΕΤΕπ, στις 16 και 17 Νοεμβρίου, υπό την κοινή αιγίδα της ΕΤΕπ και του ΟΟΣΑ. Στη σύσκεψη εξετάστηκαν τα υλικά, φυσικά, περιβαλλοντικά και οργανωτικά στοιχεία που επηρεάζουν άμεσα την απόδοση των

επενδύσεων στον τομέα της παιδείας, καθώς και οι τρόποι μέτρησης της απόδοσης αυτής.

Το πρόγραμμα της διήμερης σύσκεψης κάλυπτε τα ακόλουθα θέματα: οικονομική ανάλυση, δείκτες απόδοσης (ποιότητα και παραγωγικότητα), διαχείριση φυσικών πόρων, σχεδιασμός και εξοπλισμός εγκαταστάσεων.

Οι εμπειρογνώμονες που συμμετέχουν στις συσκέψεις είναι ερευνητές, πολεοδόμοι και διοικητικά στελέχη που εργάζονται στο χώρο της εκπαιδευτικής πολιτικής, και αρχιτέκτονες και άλλοι αρμόδιοι για το σχεδιασμό εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων, κυρίως από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά επίσης από άλλες χώρες του ΟΟΣΑ: Οι συσκέψεις εμπειρογνομώνων είναι μια αποτελεσματική μέθοδος για την ανακάλυψη, ανάπτυξη και διάδοση πληροφοριών σε διάφορους τομείς. Η ΕΤΕπ σχεδιάζει μια παρόμοια πρωτοβουλία για τον τομέα της υγείας και, προς το σκοπό αυτό, έχει αναπτύξει επαφές με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας.

Τα πρακτικά της σύσκεψης θα δημοσιευθούν από κοινού από τον ΟΟΣΑ και την ΕΤΕπ και θα διατίθενται από την Υπηρεσία Εκδόσεων του ΟΟΣΑ και/ή από την Υπηρεσία Πληροφόρησης και Επικοινωνίας της ΕΤΕπ, από τις αρχές του 1999. ■

THE
1999
EIB
PRIZEΕπίσημο
βραβείο
ΕΤΕπ
1999

Βραβείο ΕΤΕπ 1999

Το Βραβείο ΕΤΕπ θεσπίστηκε με την ευκαιρία της 25ης επετείου από την ίδρυση της Τράπεζας και απονέμεται ανά διετία από το 1985. Αρχικά,

το βραβείο προοριζόταν αποκλειστικά για διδακτορικές διατριβές με θέμα σχετικό με τις επενδύσεις και τις χρηματοδοτήσεις, αλλά το 1996 οι όροι του αναθεωρήθηκαν ριζικά, ώστε να ενθαρρύνουν πιο πρωτότυπες αναλύσεις και να καλύπτουν ευρύτερο φάσμα ευρωπαϊκών οικονομικών και χρηματοπιστωτικών θεμάτων. Ως εκ τούτου, ο διαγωνισμός για το Βραβείο ΕΤΕπ 1997 προσέλκυσε σημαντικό αριθμό υποψηφιοτήτων, από πολλές χώρες. Οι εργασίες που βραβεύθηκαν με το Βραβείο ΕΤΕπ 1997 δημοσιεύθηκαν σε ειδικό τεύχος του «EIB Papers», το οποίο μπορεί να ληφθεί με απλή αίτηση από το Γραφείο του Chief Economist της ΕΤΕπ.

Με στόχο τη δημιουργία ενός ουδέτερου φόρουμ συζήτησης επίκαιρων θεμάτων στρατηγικής, που μπορεί να συμβάλει στον τρέχοντα διάλογο σχετικά με το μελλοντικό σχεδιασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα απονεμηθούν τα ακόλουθα βραβεία, για σύντομες μελέτες σε οικονομικά και χρηματοπιστωτικά θέματα σχετικά με τις ευρωπαϊκές υποθέσεις.

10 000 ευρώ (πρώτο βραβείο)
7 500 ευρώ (δεύτερο βραβείο)
5 000 ευρώ (τρίτο βραβείο).

Προβλέπεται, επίσης, ένα ειδικό βραβείο 5 000 ευρώ για μελέτες σχετικά με το θέμα που καθορίστηκε για το 1999: «Unemployment – how do we put Europe back to work?».

Τέλος, προβλέπονται τρία βραβεία 1 000 ευρώ για υποψηφίους κάτω των 30 ετών.

ΠΟΙΟΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΟΥΝ
ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑ

Υποψηφιότητα για το Βραβείο ΕΤΕπ 1999 μπορούν να υποβάλουν, ανεξαρτήτως ηλικίας, υπήκοοι των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των κρατών μελών της ΕΖΕΣ (Νορβηγία, Ελβετία, Λιχτενστάιν και Ισλανδία) και των ευρωπαϊκών κρατών που έχουν συνάψει συμφωνίες

σύνδεσης με την Ευρωπαϊκή Ένωση (Κύπρος, Μάλτα, Τουρκία, Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Εσθονία, Ουγγαρία, Λετονία, Λιθουανία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβακική Δημοκρατία και Σλοβενία).

ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΕΣ

- Οι υποβαλλόμενες εργασίες πρέπει να έχουν συνταχθεί σε μη τεχνικό ύφος και να μη υπερβαίνουν τις 5 000 λέξεις (μη συμπεριλαμβανομένων των διαγραμμάτων και της βιβλιογραφίας).
- Οι εργασίες πρέπει να μη έχουν δημοσιευθεί στη μορφή στην οποία υποβάλλονται. Γίνονται δεκτές τόσο πρωτότυπες μελέτες, όσο και διασκευές διδακτορικών διατριβών ή άλλων υφιστάμενων εργασιών.
- Γίνονται δεκτές εργασίες που έχουν εκπονηθεί από κοινού από περισσότερα του ενός πρόσωπα.
- Οι υποψηφιότητες πρέπει να υποβληθούν σε μια από τις ακόλουθες γλώσσες: αγγλικά, γαλλικά ή γερμανικά.
- Οι υποψηφιότητες δεν μπορούν να υποβληθούν μέσω e-mail ή δισκέτας.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Μια ανεξάρτητη κριτική επιτροπή αξιολογεί τις υποψηφιότητες που έχουν επιλεγεί για να της υποβληθούν.

Μέλη της επιτροπής αυτής είναι οι: Edmond Malinvaud, μέλος του Collège de France, Πρόεδρος, Antonio Borges, Πρύτανης της INSEAD, William Emmott, εκδότης του Economist, Alexander Lamlussy, πρώην Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος, Alberto Quadrio-Curzio, από το Καθολικό Πανεπιστήμιο του Μιλάνου, Helmut Schlesinger, πρώην πρόεδρος της Bundesbank, Jacques François Thisse, από το Καθολικό Πανεπιστήμιο του Louvain, και Alfred Steinherr, Chief Economist της ΕΤΕπ.

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

- Η πρόσκληση υποβολής υποψηφιοτήτων για το Βραβείο ΕΤΕπ 1999 δημοσιεύθηκε στον οικονομικό τύπο το Σεπτέμβριο 1998.
- Οι υποψηφιότητες πρέπει να αποσταλούν σε δύο αντίτυπα, με συστημένη

επιστολή, στη Γραμματεία του Βραβείου ΕΤΕπ, πριν από τις **2 Φεβρουαρίου 1999**.

• Τα ονόματα των βραβευθέντων θα ανακοινωθούν στον οικονομικό τύπο τον Ιούλιο 1999.

• Η απονομή των βραβείων θα γίνει στις **8 και 9 Ιουλίου 1999**, στο πλαίσιο σχετικής εκδήλωσης στο Schloss Leopoldskron, στο Σάλτσμπουργκ. ■

EIB Price Secretariat
Economics and Information Directorate
European Investment Bank
100 boulevard Konrad Adenauer
L-2950 LUXEMBOURG
Φαξ: (00352) 4379-3492

Το δελτίο **ΕΤΕπ-Πληροφορίες** εκδίδεται περιοδικά από την Υπηρεσία Πληροφόρησης και Επικοινωνίας της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων σε ένδεκα γλώσσες (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, δανικά, ελληνικά, ισπανικά, ιταλικά, ολλανδικά, πορτογαλικά, σουηδικά και φινλανδικά).

Το περιεχόμενο του δελτίου ΕΤΕπ-Πληροφορίες μπορεί να αναδημοσιευτεί ελεύθερα. Θα προτιμούσαμε όμως να παρατεθεί η πηγή και να μας αποσταλεί το απόκομμα του άρθρου που δημοσιεύτηκε.

100, bd Konrad Adenauer
L - 2950 Luxembourg
Τηλ. (+352) 4379 -1 - Φαξ (+352) 437704
H320 Βιντεοδιάσκεψη 43 93 67

Υπηρεσία Ιταλίας:
Via Sardegna, 38 - I-00187 Roma
Τηλ. (+39) 06-4719 -1 - Φαξ (+39) 06 4287 34 38
H320 Βιντεοδιάσκεψη 48 90 55 26

Γραφείο Αθήνας:
Λεωφόρος Αμαλίας 12 - GR -10557 Αθήνα
Τηλ. 3220 773/774/775 - Φαξ 3220 776

Γραφείο Λισαβώνας:
Avenida da Liberdade, 144 -156, 8º
P -1250 Lisbon
Τηλ. (+351) 1-3428989 ή 3428848
Φαξ (+351) 1-3470487

Γραφείο Λονδίνου:
68, Pall Mall - London SW1Y 5ES
Τηλ. (+44) 171-343 1200
Φαξ (+44) 171- 930 9929

Γραφείο Μαδρίτης:
Calle José Ortega y Gasset, 29
E - 28006 Madrid
Τηλ. (+34) 91-431 1340
Φαξ (+34) 91-431 1383

Γραφείο Εκπροσώπησης στις Βρυξέλλες:
Rue de la Loi 227 - B -1040 Bruxelles
Τηλ. (+32) 2-230 98 90 - Φαξ (+32) 2-230 58 27
H320 Βιντεοδιάσκεψη 280 11 40

Internet <http://www.eib.org>

Φωτογραφίες: Φωτοθήκη ΕΤΕπ,
CE, Sue Cunningham

Τυπώθηκε στο Βέλγιο, από την Ceuterick,
σε χαρτί Arctic Silk, τύπου «Nordic Swan»
IX - AA - 98 - 004 - GR - C

